

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

2021.

Broj: 01-02-08-11-3-2967-7/21

Sarajevo, juni 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	13
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	15
6.1.1	Prihodi i primici	15
6.1.1.1	Prihodi od doprinosa.....	15
6.1.1.2	Neporezni prihodi	15
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	16
6.1.2.1	Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda	17
6.1.2.2	Rashodi zdravstvene zaštite	20
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	30
6.1.2.4	Kapitalni transferi	30
6.1.3	Finansijski rezultat.....	31
6.2	BILANS STANJA.....	31
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	31
6.2.2	Stalna sredstva	32
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	33
6.2.4	Popis sredstava i obaveza.....	34
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	35
7.	JAVNE NABAVKE	35
8.	PROCESI ODRŽAVANJA I RAZVOJA INTEGRALNOG INFORMACIONOG ZDRAVSTVENOG SISTEMA (IZIS)	36
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	38
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	39
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu	40
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine	43
	Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine	44

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke** (**u daljem tekstu: Zavod**) koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2021. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Zavod ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora iskazanih u poslovnim knjigama na 31. 12. 2021. godine u iznosu od 1.940.703 KM sadašnje vrijednosti (tačka 6.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomске odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Zavoda;
- ocenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke za 2021. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Prilikom izrade i donošenja Finansijskog plana za 2021. godinu i Rebalansa finansijskog plana nije se dosljedno pridržavalo odredbi Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj. Također, nisu planirana i izdvojena sredstva obavezne rezerve u visini od 5% ukupnih rashoda ostvarenih u prethodnoj godini u skladu s članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju (tačka 5. Izvještaja);**
2. **Popis imovine i obaveza na 31. 12. 2021. godine, kao i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, nije izvršen u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.4 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Zakon o zdravstvenoj zaštiti donesen na kantonalm nivou nije usklađen sa članom 52. federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti kojim je, između ostalog, regulisano da će se dodjela ugovora o pružanju zdravstvenih usluga provoditi prema propisima o javnim nabavkama BiH i Jedinstvenoj metodologiji. Navedeno je imalo za posljedicu da je ugovaranje usluga zdravstvene zaštite vršeno na osnovu odluka o zaključivanju ugovora koje je donio Upravni odbor Zavoda uz saglasnost nadležnog ministra, a ne na osnovu provedenih postupaka javnih nabavki. Osim toga, federalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti nije predviđeno osiguranje sredstava za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova u finansijskom planu kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, već u kantonalnim budžetima, dok je članom 8. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti definisano da se sredstva za ove namjene osiguravaju, između ostalog, i iz finansijskog plana Zavoda, na osnovu čega se sredstva za ove namjene i planiraju u finansijskom planu Zavoda (tačke 6.1.2.2 i 6.1.2.4 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještajeva, rukovodstvo Zavoda odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizionske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28. 6. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric
Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršilaca u odjelu za internu reviziju, kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.*	Svake godine sačinjavati Strateški plan interne revizije za period od tri godine i izvještaje interne revizije sačinjavati u skladu s Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.*	Kod izrade i donošenja Finansijskog plana dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj, pravovremeno poduzimati aktivnosti na rebalansu finansijskog plana, te planirati izdvajanje sredstava rezervi u skladu s članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju.	5.
4.	Evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s odredbama Zakona o radu i Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1.1
5.	Obračun i isplatu regresa za godišnji odmor vršiti u visini zakonom dozvoljenog neoporezivog iznosa.	6.1.2.1.1
6.*	Ugovore o djelu zaključivati samo za obavljanje konkretnih poslova koji traju određeno vrijeme, u skladu sa zakonskim propisima.	6.1.2.1.2
7.	U saradnji sa Skupštinom Županije Zapadnohercegovačke osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite provodi putem postupaka javnih nabavki, kao i da se sredstava za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova osiguravaju u kantonalnim budžetima, kako je propisano odredbama federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti.	6.1.2.2
8.*	Ugovorom sa Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar jasno definisati međusobna prava i obaveze u dijelu pružanja, fakturisanja i plaćanja pruženih zdravstvenih usluga, a rashode i obaveze za pružene zdravstvene usluge knjigovodstveno evidentirati na osnovu relevantne dokumentacije, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.1.2.2
9.*	Pravovremeno zaključivati ugovore za pružanje usluga zdravstvene zaštite, kako bi se osiguralo pružanje usluga u skladu sa zaključenim ugovorima.	6.1.2.2
10.*	Vršiti kontinuirane kontrole zdravstvenih ustanova, odnosno provjeru prava i obaveza zdravstvenih ustanova, u skladu sa zaključenim ugovorima.	6.1.2.2
11.*	Uspostaviti odgovarajuću knjigovodstvenu evidenciju i na propisanim bilansnim pozicijama evidentirati potraživanja i obaveze, odnosno prihode i rashode proizašle iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, u skladu sa Zakonom o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.	6.1.2.2

12.*	U saradnji s FZZOIR-om poduzeti aktivnosti na bržem rješavanju obaveza i potraživanja po osnovu paušalnih naknada i stvarnih troškova utvrđenih međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje.	6.1.2.2
13.*	Finansijskim planom ili drugim internim aktom Zavoda utvrditi iznos sredstava kojima raspolaže Upravni odbor i direktor za isplatu jednokratnih novčanih pomoći, a njihovo evidentiranje vršiti u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.1.2.2
14.*	Povrat sredstava poslodavcima po osnovu refundiranja porodiljnih naknada ženama-majkama u radnom odnosu kod fizičkih i pravnih osoba privatnog prava vršiti u roku utvrđenom Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom.	6.1.2.3
15.*	Osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora iskazanih u poslovnim knjigama Zavoda.	6.2.2
16.*	Izvršiti usaglašavanje stanja sredstava s izvorima stalnih sredstava, kako je propisano odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
17.*	Obaveze za naknade prema fizičkim licima evidentirati u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.3
18.*	Kod provođenja redovnog godišnjeg popisa utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. ¹	6.2.4
19.	Pravovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini, a preuzimanje obaveza na teret budžeta vršilo u skladu s odredbama Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj.	7.

* nerealizovana preporuka iz prethodnog perioda (15)

¹ Objedinjene dvije preporuke u jednu (Izvršiti uvid u dokumentaciju vezanu za popis stalnih sredstava i način na koji je proveden, te poduzeti odgovarajuće mjere i aktivnosti na osnovu uvida i Redovnim godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje sredstava i obaveza, usaglasiti stvarno stanje utvrđeno popisom s knjigovodstvenim stanjem i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja za utvrđene razlike, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH).

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj;
- Odluka o izvršenju finansijskog plana Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke za 2021. godinu i Odluka o izvršavanju Rebalansa finansijskog plana Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke;
- Finansijski plan Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke i Rebalans finansijskog plana Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke za 2021. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti Županije Zapadnohercegovačke;
- Zakon o lijekovima;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o radu Županije Zapadnohercegovačke;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Statut Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Zavod) osnovan je 2. 5. 2002. godine Uredbom o osnivanju Zavoda za zdravstveno osiguranje² koju je donijela Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: ŽZH). Do 31. 12. 2001. godine bio je u sastavu Međužupanijskog zavoda zdravstvenog osiguranja Mostar (u dalnjem tekstu: Međužupanijski zavod), nakon čega počinje sa radom kao Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke. Pitanja imovine i obaveza Zavoda nastala iz poslovanja u sastavu Međužupanijskog zavoda uređena su Odlukom o razdruživanju i Protokolom o raspodjeli prihoda, obaveza i potraživanja Međužupanijskog zavoda od 22. 7. 2002. godine.

U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju³ i Statutom, Zavod obavlja sljedeće poslove: provodi politiku razvoja i unapređenja zdravstvene zaštite koja se osigurava obaveznim zdravstvenim osiguranjem, planira i prikuplja novčana sredstva obavezognog zdravstvenog osiguranja, te plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnostima, obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem prava osiguranih osoba, brine o zakonitom i pravovremenom ostvarivanju tih prava, te im pruža stručnu pomoć u ostvarivanju prava i zaštite njihovih interesa, obavlja poslove ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnostima, učestvuje u izradi i provodi međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje, obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem zdravstvene zaštite u inostranstvu, te uređuje ostala pitanja vezana za ostvarivanje prava iz obavezognog zdravstvenog osiguranja.

Statut, kao osnovni akt Zavoda, Upravni odbor donio je 2011. godine, a Skupština ŽZH na njega je dala saglasnost 2. 10. 2011. godine. Članom 17. Statuta utvrđeno je da Zavodom upravlja Upravni odbor, kojeg čini predsjednik i osam članova (tri člana iz reda osiguranika, dva iz reda poslodavaca i četiri člana iz reda zdravstvenih radnika). Upravni odbor imenovan je Rješenjem Vlade ŽZH od 2. 10. 2020. godine na mandatni period od četiri godine, u sastavu: Velimir Markota, predsjednik, članovi: Zlatko Ramljak, Vjekoslav Filipović, Ante Bogut, Branimir Skoko, Zoran Slišković, Anđelko Mikulić i članice: Mirjana Džajić i Mirela Luburić.

Direktor Zavoda, u skladu sa članom 20. Statuta, organizuje i rukovodi poslovanjem Zavoda, te ga predstavlja i zastupa u skladu sa Zakonom i Statutom. Na mjesto direktora imenovan je Vilson Crnjac, Rješenjem Vlade ŽZH od 22. 4. 2021. godine, na mandatni period od četiri godine, što mu je ujedno i treći mandat.

Zamjenik direktora Zavoda, u skladu sa članom 28. Statuta, zamjenjuje direktora u slučaju njegove sprječenosti, sa svim ovlastima i odgovornostima, u obavljanju poslova. Vlada ŽZH je Rješenjem od 22. 4. 2021. godine na poziciju zamjenika direktora imenovala Gordana Bradvicu, na mandatni period od četiri godine, što mu je ujedno drugi mandat.

Unutrašnja organizacija uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2014. godine, sa izmjenama i dopunama iz 2019. godine i 2022. godine, na koji je Vlada ŽZH 5. 5. 2022. godine dala saglasnost. Osnovne organizacijske jedinice u sjedištu Zavoda su: Ured direktora, Služba za odnose s osiguranicima, Služba za ekonomske poslove i Služba za razvoj i analizu. U sklopu Zavoda, izvan sjedišta, djeluju područne organizacijske jedinice (područni uredi) na području svake općine na prostoru ŽZH: Grude, Ljubuški, Posušje i Široki Brijeg. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su radna mjesta za 65 izvršilaca, a na 31. 12. 2021. godine u Zavodu je bilo 57 zaposlenih.

Sjedište Zavoda je u Grudama, na Trgu Herceg Bosne broj 1.

² „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 7/02

³ „Sl. novine FBiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja finansijskog plana. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2021. do maja 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Zavod je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio je o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su djelimično preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Sistem internih kontrola Zavoda uspostavljen je u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH.
- 2) Uspostavljena je kontinuirana kontrola nad troškovima lijekova koji se izdaju na teret sredstava Zavoda.
- 3) Donesen je Plan integriteta s ciljem prevencije i otklanjanja nepravilnosti uzrokovanim korupcijom i neetičnim ponašanjem.
- 4) Donesena je i odobrena Interna procedura koja definiše proces planiranja i donošenja finansijskog plana.
- 5) Analiza iskaza sačinjena je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
- 6) Zavod kontinuirano poduzima aktivnosti i komunicira s Poreznom upravom u FBiH.
- 7) Preispitane su odredbe Poslovnika o radu Upravnog odbora u dijelu koji se odnosi na obračun i isplatu naknada u paušalnim iznosima bez održavanja sjednica. Prema izjavi predsjednika Upravnog odbora, odredbe Poslovnika o radu, kao i naknade koje se isplaćuju članovima Upravnog odbora prihvatljive su i ne treba ih mijenjati, s obzirom na odgovornost koju ima Upravni odbor.
- 8) Domovi zdravlja u skladu sa zaključenim ugovorima izvještavaju Zavod o pruženim uslugama inozemnim osiguranicima.
- 9) Na internet-stranici i na oglasnoj ploči svih područnih ureda objavljena je Odluka o dodjeli jednokratnih novčanih pomoći i grantova.
- 10) Odlukom o dodjeli jednokratnih novčanih pomoći i grantova koja je na snazi od 2021. godine regulisana su prava i obaveze neprofitnih organizacija, a nadzor nad namjenskim utroškom vrši se na kraju svake godine na osnovu dostavljenih godišnjih izvještaja.

- 11) Evidentiranje stalnih sredstava u obliku prava vrši se u skladu s članom 12. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
- 12) Zavod je uspostavio Pomoćnu knjigu stalnih sredstava u skladu s članom 20. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.
- 13) Primjenjuju se odredbe Zakona o javnim nabavkama i podzakonskih akata u dijelu sačinjanja tehničke specifikacije i primjene provođenja postupaka.
- 14) Evidentiranje kapitalnih izdataka, vezanih za nadogradnju softvera, u Glavnoj knjizi vrši se na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava i stvarno realizovanih usluga.
- 15) IZIS je dokumentovan u formi opisa, korisničkih pisanih uputa, te elektronskih uputa u okviru softvera.
- 16) Izvršene su izmjene i dopune Ugovora o održavanju programskog rješenja integralnog informacijskog sistema u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i ostalim zakonskim propisima i osigurana raspoloživost izvornog koda u slučaju izostanka podrške autora softvera, kako bi se osigurala neprekidnost procesa u zdravstvu ŽZH, koji su podržani IZIS-om.

Nerealizovane preporuke

- 1) Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.
- 2) Izvještaje o izvršenoj internoj reviziji sačinjavati u skladu s Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH.
- 3) Kod izrade i donošenja Finansijskog plana dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj i planirati izdvajanje sredstava u obaveznu rezervu u skladu s članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju.
- 4) Pravilnikom o plaćama definisati način ostvarivanja prava na naknadu troškova prevoza s posla i na posao, te dopuniti taj akt u dijelu potrebne dokumentacije koja je neophodna za priznavanje prava na naknadu.⁴
- 5) Ugovore o djelu zaključivati samo za obavljanje jednokratnih poslova koji traju određeno vrijeme, s jasno definisanim predmetima, u skladu sa zakonskim i drugim propisima.
- 6) Godišnjim ugovorom sa Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar jasnije definisati međusobna prava i obaveze u dijelu pružanja, fakturisanja i plaćanja pruženih zdravstvenih usluga, a evidentiranje rashoda i obaveza za pružene zdravstvene usluge vršiti na osnovu relevantne dokumentacije, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
- 7) Vršiti kontrole zdravstvenih ustanova, odnosno provjeru prava i obaveza zdravstvenih ustanova u skladu sa zaključenim ugovorima.
- 8) Pravovremeno zaključivati ugovore za pružanje usluga zdravstvene zaštite, kako bi se osiguralo pružanje usluga u skladu sa zaključenim ugovorima.
- 9) Poduzeti aktivnosti prema apotekama s ciljem doznačavanja sredstava participacije na osnovu izdatih lijekova na recept Zavodu, u skladu sa Odlukom o premiji – sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području Županije Zapadnohercegovačke.⁵
- 10) Uspostaviti odgovarajuću knjigovodstvenu evidenciju i na propisanim bilansnim pozicijama evidentirati potraživanja i obaveze, odnosno prihode i rashode, proizašle iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, u skladu sa Zakonom o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj i Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH.

⁴ Ocenjom postupanja po preporukama konstatovano je da ova preporuka nije realizovana za 2021. godinu. Direktor Zavoda je u februaru 2022. godine donio Odluku o bližim uslovima, proceduri i načinu ostvarivanja prava naknade prevoza na posao i sa posla kojom su definisani dokumenti za utvrđivanje prava na naknadu, zbog čega nije ponovljena prethodno data preporuka.

⁵ Ocenjom postupanja po preporukama konstatovano je da je ova preporuka nerealizovana za 2021. godinu. Međutim, obavljenom revizijom konstatovano je da su zaključeni aneksi na osnovne ugovore za 2022. godinu sa apotekama. Ugovorima je definisano da su apotekе obavezne sumu naplaćenog učešća/participacije po ispostavljenim računima uplatiti na depozitni račun Zavoda u skladu sa Odlukom o premiji – učešću osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području ŽZH, zbog čega nije ponovljena prethodno data preporuka.

- 11) U saradnji s FZZOIR-om poduzeti aktivnosti na bržem rješavanju obaveza i potraživanja na osnovu paušalnih naknada i stvarnih troškova utvrđenih međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje.
- 12) Finansijskim planom ili drugim internim aktom Zavoda utvrditi iznos sredstava kojima raspolaže Upravni odbor i direktor za isplatu jednokratnih novčanih pomoći, a njihovo evidentiranje vršiti u skladu s članom 38. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
- 13) Poduzeti aktivnosti na osiguranju pravovremenog povrata sredstava poslodavcima na ime refundiranja porodiljnih naknada ženama-majkama u radnom odnosu kod fizičkih i pravnih osoba privatnog prava.
- 14) Osigurati dokumentaciju o vlasništvu nad nekretninama koje je Zavod iskazao u svojim poslovnim knjigama i utvrditi njihovu vrijednost.
- 15) Izvršiti usaglašavanje stanja sredstava s izvorima stalnih sredstava, kako je propisano odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
- 16) Obaveze po osnovu angažmana u komisijama, zaključenih ugovora o djelu i obaveze prema članovima Upravnog odbora evidentirati u skladu s Pravilnikom o računovodstvu budžeta u FBiH.
- 17) Izvršiti uvid u dokumentaciju vezanu za popis stalnih sredstava i način na koji je proveden, te poduzeti odgovarajuće mjere i aktivnosti na osnovu uvida.
- 18) Redovnim godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje sredstava i obaveza, usaglasiti stvarno stanje utvrđeno popisom s knjigovodstvenim stanjem i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja za utvrđene razlike, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Potencijalne obaveze po osnovu tužbi evidentirati u okviru vanbilansne evidencije, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Nije vršena ocjena postupanja jer, prema prezentovanoj dokumentaciji, tokom 2021. godine bila su aktivna dva spora ukupne vrijednosti od 7.168 KM, a presudama općinskih sudova riješena su u korist Zavoda, a sporovi koji su se vodili u 2019. godini su ranije riješeni.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 19 preporuka, od čega su četiri nove i 15 nerealizovanih preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljenе prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem Pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljenе prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U Pismu rukovodstvu dato je pet preporuka, od kojih su četiri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji i jedna je djelimično implementirana.

Implementacijom većeg broja preporuka datih u Pismu rukovodstvu, rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁶ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁸ Faktor koji najviše utiče na njegovu funkcionalnost je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Kako bi se osigurao funkcionalan sistem internih kontrola, Zavod je usvojio i primjenjuje značajan broj internih akata i procedura. U skladu sa Pravilnikom o internoj kontroli iz 2015. godine, procedure za upravljačke, administrativne i računovodstvene kontrolne postupke regulisane su prvenstveno normativnim aktima Zavoda. Uvidom u njih utvrdili smo da određeni interni akti nisu bili usklađeni sa važećim zakonskim propisima i njihovim izmjenama i dopunama. Postupajući po preporukama iz Pisma rukovodstvu nakon obavljene prethodne revizije za 2021. godinu, početkom 2022. godine direktor je donio nove interne akte usaglašene sa zakonskim propisima i to: Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama i Pravilnik o blagajničkom poslovanju.

Koordiniranjem razvoja finansijskog upravljanja i kontrole upravlja koordinator koji je ujedno i rukovodilac službe za ekonomski poslove. U 2019. godini Zavod je sačinio mapu procesa koja sadrži organizacijsku šemu Zavoda, Izjavu o viziji, misiji i ciljevima, popis poslovnih procesa koji se realizuju u Zavodu i aktivnosti unutar svakog procesa. Izvršena je procjena rizika na nivou poslovnih procesa koji se realiziraju u nadležnosti organizacijskih jedinica, usvojena Strategija upravljanja rizicima, te je sačinjen Registar rizika. Strategijom upravljanja rizicima definisana je metodologija upravljanja rizicima, uloge, ovlasti i odgovornosti u procesu upravljanja rizicima, komunikacija i obrazovanje, te praćenje i provjera procesa upravljanja rizicima. Ažuriranje Registra rizika izvršeno je na 29. 12. 2021. godine.

Godišnji izvještaj o funkcioniranju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu sačinjen je i dostavljen Ministarstvu finansija Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: Ministarstvo finansija). U izvještaju su navedene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.⁹

Interni audit

Zavod je obavezan uspostaviti Jedinicu interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.¹¹ Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta (koji je bio u primjeni tokom cijele 2021. godine) nije bio predviđen Odjel za internu reviziju, samo je pri Uredu direktora sistematizovano radno mjesto internog kontrolora i revizora.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁸ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Na navedeno radno mjesto raspoređen je zaposlenik koji ne ispunjava uslove za obavljanje poslova internog revizora u skladu s Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u FBiH.¹² S tim u vezi direktor Zavoda je u aprilu 2022. godine donio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, na koji je Vlada ŽZH dala saglasnost 5. 5. 2022. godine. Njime je predviđen Odjel za internu reviziju u kojem su sistematizovana radna mjesta za tri izvršioca (voditelj Odjela i dva interna revizora), koja do okončanja revizije nisu popunjena.

Godišnji plan rada za 2021. godinu sačinio je interni kontrolor i revizor, a direktor ga je odobrio 31. 12. 2020. godine, dok Strateški plan rada za period 2021-2024. godine nije sačinjen, što nije u skladu s Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH. Godišnjim planom rada za 2021. godinu planirano je šest revizija, koje su i provedene u skladu sa Godišnjim planom rada.

Uvidom u pojedinačno izvještaje o izvršenim revizijama konstatovali smo da su općeniti, ne sadrže djelokrug rada i cilj revizije, identifikacije i procjene rizika, niti opis revidiranog procesa, kako je utvrđeno Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH. Shodno tome, u obavljanju revizije nismo se mogli osloniti na rad interne revizije.

Izvještaj o radu interne revizije za 2021. godinu sačinjen je i dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija 23. 2. 2022. godine.

Funkcija interne revizije nije uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- *izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršilaca u odjelu za internu reviziju, kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;*
- *sveake godine sačinjavati Strateški plan interne revizije za period od tri godine i izvještaje interne revizije sačinjavati u skladu s Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH.*

Prevencija korupcije

Vlada ŽZH je u oktobru 2017. godine usvojila Strategiju Županije Zapadnohercegovačke za borbu protiv korupcije 2017–2019. godine¹³ i Akcijski plan za provedbu Strategije 2017–2019. godine.¹⁴ Po isteku vremenskog okvira ovih akata Vlada ŽZH nije donijela nove. Akcijskim planom je utvrđena obaveza određivanja kontakt-osobe na nivou svih institucija i javnih tijela ŽZH, kao i izrada planova integriteta u svim javnim institucijama u ŽZH.

Direktor Zavoda je Zaključkom od 10. 9. 2021. godine usvojio Nacrt plana integriteta, koji je sačinila Radna grupa imenovana za izradu Plana integriteta u skladu s Akcijskim planom za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Vlade ŽZH.

Nacrt Plana integriteta dostavljen je Komisiji za sprečavanje korupcije u ŽZH koju je formirala Vlada ŽZH. Komisija je izvršila analizu i očitovala se 16. 3. 2022. godine da nema primjedbi na Nacrt plana integriteta.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 95/15

¹³ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 18/17

¹⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 1/18

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Finansijski plan Zavoda za 2021. godinu Upravni odbor usvojio je 19. 11. 2020. godine, a Vlada ŽZH je dala saglasnost na njega 10. 12. 2020. godine.¹⁵ Finansijskim planom su planirani uravnoteženi prihodi i primici, rashodi i izdaci, u ukupnom iznosu od 54.192.300 KM. U strukturi ukupno planiranih prihoda najveći dio planiran je na osnovu doprinosa za socijalno osiguranje (52.075.600 KM), koji čine 96% ukupno planiranih prihoda Zavoda.

Uvidom u proceduru izrade i donošenja Finansijskog plana za 2021. godinu konstatovano je sljedeće:

- Zavod je Finansijski plan za 2021. godinu i Odluku o njegovom izvršenju dostavio Ministarstvu finansija i Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne zaštite Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo) 20. 11. 2020. godine. Navedeno nije u skladu s članom 18. stav (4) Zakona o proračunima Županije Zapadnohercegovačke, kojim je propisano da prijedlog finansijskog plana s idlukom o izvršenju finansijskog plana nadležno ministarstvo s mišljenjem Ministarstva finansija, koje je ovlašteno predložiti njegove izmjene, dostavlja do 1. 10. tekuće godine Vladi ŽZH na razmatranje;
- Finansijski plan za 2021. godinu nije sačinjen u skladu s članom 8. Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj, kojim je utvrđeno da se finansijski plan vanbudžetskih fondova sastoji od općeg i posebnog dijela u kojem su iskazani prihodi i primici i rashodi i izdaci raspoređeni u tekuće i razvojne programe, kao ni s članom 11. Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj, kojim je definisano da treba sadržavati rashode i izdatke za tekuću i naredne dvije godine, planirani broj radnih mjeseta i strukturu zaposlenih za budžetsku i naredne dvije godine te plan razvojnih projekata po godinama koji su utvrđeni DOB-om;
- Zavod nije izdvojio sredstva u obaveznu rezervu u visini 5% ukupnih rashoda ostvarenih u prethodnoj godini, u skladu s članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju, niti ih je planirao u Finansijskom planu za 2021. godinu. Finansijskim planom za 2021. godinu planirana je tekuća rezerva u iznosu od 1.203.800 KM, uz obrazloženje da je planirana na osnovu Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj i Zakona o budžetima u FBiH za nepredviđene i hitne izdatke koji se pojave tokom godine. Sredstva tekuće rezerve odobrena su u ukupnom iznosu od 166.038 KM, na osnovu Odluke o trošenju sredstava rezerve koju je 25. 2. 2022. godine donio Upravni odbor (najveći dio sredstava, u iznosu od 144.604 KM, odobren je u svrhu realizacije sredstava za lijekove s Liste lijekova i 13.921 KM u svrhu realizacije sredstava za ortopedska pomagala sa Liste ortopedskih pomagala).

Upravni odbor je 8. 12. 2021. godine usvojio Rebalans finansijskog plana za 2021. godinu i Odluku o izvršenju Rebalansa finansijskog plana za 2021. godinu, na koje je Vlada ŽZH dala saglasnost 16. 12. 2021. godine. Rebalansom finansijskog plana za 2021. godinu (Rebalans broj I) planirani su uravnoteženi prihodi i primici, rashodi i izdaci, u ukupnom iznosu od 57.587.300 KM.

U Obrazloženju Rebalansa finansijskog plana za 2021. godinu navedeno je da se donosi zbog izmjena u ostvarivanju prihoda i izvršenju rashoda u odnosu na planirane. Naime, ukupni prihodi po Rebalansu veći su za 6,26% u odnosu na planirana sredstva za 2021. godinu, a najveće povećanje u iznosu od 6,03% odnosi se na prihode od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje. Također, ukupni rashodi po Rebalansu veći su za 6,26%, a povećanje je izvršeno na stawkama: usluga primarne zdravstvene zaštite, ugovorenih usluga, kapitalnih ulaganja i ostalih izdataka prema Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar (u daljem tekstu: SKBM), naknada za bolovanje preko 42 dana, porodiljskih naknada i investicijskih ulaganja u ŽZH.

Također, Upravni odbor je 28. 12. 2021. godine usvojio drugi Rebalans finansijskog plana za 2021.

¹⁵ Članom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj utvrđeno je da Vlada ŽZH daje saglasnost na finansijski plan vanbudžetskog fonda, a o Odluci o davanju saglasnosti Vlada mora upoznati Skupštinu ŽZH odmah nakon njenog donošenja.

godinu, kao i Odluku o izvršenju Rebalansa za 2021. godinu. Navedene akte Zavod je istog dana dostavio Ministarstvu finansija, sa zahtjevom da da svoje mišljenje na Rebalans, s molbom da navedene dokumente, zajedno s mišljenjem, dostavi Vladi ŽZH na razmatranje. Ministarstvo finansija dalo je saglasnost na Rebalans finansijskog plana za 2021. godinu 28. 12. 2021. godine. To nije u skladu sa članom 18. stav (4) Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj, kao ni članom 23. stav (4) Zakona, kojima je definisano da se svaka izmjena i dopuna budžeta obavlja po istom postupku koji se primjenjuje kod usvajanja budžeta. Vlada ŽZH je 31. 12. 2021. godine dala saglasnost na Rebalans Finansijskog plana za 2021. godinu i Odluku o izvršenju Rebalansa finansijskog plana za 2021. godinu.

Rebalansom finansijskog plana za 2021. godinu (Rebalans broj II) planirani su uravnoteženi prihodi i primici, rashodi i izdaci, u ukupnom iznosu od 59.587.300 KM. U Obrazloženju Rebalansa navedeno je da je on donesen na osnovu pokazatelja ostvarenja Finansijskog plana za 2021. godinu, za period od 1. 1. do 30. 9. 2021. godine i procjene izvršenja do kraja 2021. godine na osnovu kojih je izvjesno da će biti izmjena na određenim pozicijama Finansijskog plana za 2021. godinu. U obrazloženju Rebalansa navedeno je da su prihodi veći za 3,47% u odnosu na prethodno usvojeni Rebalans finansijskog plana. Ukupni rashodi Zavoda veći su za 3,47%, odnosno za 2.000.000 KM, a cjelokupno povećanje iskazano je na rashodima po osnovu ugovora zaključenog sa SKBM-om (potpisivanja Aneksa II ugovora).

Strukturu planiranih prihoda i primitaka čine: prigodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje (57.434.600 KM) i neporezni prihodi (2.152.700 KM). Strukturu planiranih rashoda i izdataka čine: rashodi zdravstvene zaštite (49.990.000 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (3.056.000 KM), troškovi stručne službe (3.167.500 KM), kapitalni transferi (1.100.000 KM), kapitalna ulaganja (1.070.000 KM) i tekuća rezerva (1.203.800 KM).

Zavod pri izradi i donošenju Finansijskog plana za 2021. godinu i Rebalansa finansijskog plana za 2021. godinu nije u potpunosti osigurao dosljednu primjenu Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj, niti je ispoštovao zakonsku obavezu planiranja izdvajanja sredstava rezervi u skladu s članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Također, imajući u vidu da su donesena dva rebalansa finansijskog plana na samom kraju godine i u periodu od 20 dana, aktivnosti na rebalansu finansijskog plana nisu vršene pravovremeno i uvažavajući stvarne potrebe.

Izvještaj o radu za 2021. godinu, u okviru kojeg je i Finansijski izvještaj Zavoda za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine Upravni odbor usvojio je 13. 5. 2022. godine, koji do okončanja revizije nije bio predmet razmatranja Vlade ŽZH.

Preporuka:

- **kod izrade i donošenja Finansijskog plana dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj, pravovremeno poduzimati aktivnosti na rebalansu finansijskog plana, te planirati izdvajanje sredstava rezervi u skladu s članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu Zavod je sačinio i dostavio nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje finansijskog plana u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Godišnje računovodstvene izvještaje Upravni odbor usvojio je 25. 2. 2022. godine, u skladu s članom 19. Statuta.

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu iskazani su prihodi i primici u iznosu od 60.774.710 KM i u odnosu na planirane više su ostvareni za 1.187.410 KM. Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od doprinosa (58.854.755 KM) i neporezni prihodi (1.919.955 KM).

6.1.1.1 Prihodi od doprinosa

Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje iskazani su u iznosu od 58.854.755 KM, a ostvaruju se u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju,¹⁶ Zakonom o doprinosima,¹⁷ Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa¹⁸ i Odlukom o osnovicama, stopama i načinu obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Županiji Zapadnohercegovačkoj.¹⁹ Struktura im je sljedeća: doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje radnika i penzionera (57.176.273 KM), doprinosi za zdravstveno osiguranje za osigurane osobe prijavljene kod Zavoda za zapošljavanje (1.137.424 KM); doprinosi od drugih samostalnih radnika (427.384 KM), doprinosi po osnovu dobrovoljnog osiguranja (67.532 KM) i doprinosi za zdravstveno osiguranje poljoprivrednika (46.142 KM). Zavod ne stvara potraživanja po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje, već uplaćene doprinose po uplati evidentira direktno na prihod.

Zakonom o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa,²⁰ koji je u primjeni od 1. 1. 2011. godine, Porezna uprava FBiH je preuzela ulogu vršenja kontrole, način obračuna i naplate doprinosa kod obveznika, kao i poduzimanje mjera prinudne naplate. U okviru Službe za ekonomski poslovi prate se i analiziraju podaci o naplati prihoda. Zavod ima mogućnost pristupa Bazi podataka Porezne uprave FBiH, koja nije u potpunosti ažurna, jer Porezna uprava FBiH kasni sa prenosom podataka o uplaćenim doprinosima, a to Zavodu otežava praćenje. Prema prezentovanim podacima, Zavod je uspostavio saradnju s Poreznom upravom, razmjjenjivali su podatke o stanju duga pojedinih subjekata, broju zaposlenih u privatnom i javnom sektoru, broj zaposlenih kojima su isplaćene minimalne plaće i sl.

Prema prezentovanim podacima, u ŽZH je 31. 12. 2021. godine po osnovu zdravstvenog osiguranja bilo 81.015 osiguranika. U strukturi ukupnog broja osiguranika najznačajniji su: aktivni osiguranici, oni koji su u radnom odnosu (24.966), osiguranici članovi porodica zaposlenika (17.405), osiguranici koji su prijavljeni kod Zavoda za zapošljavanje i članovi njihovih porodica (17.725) i osiguranici penzioneri i članovi njihovih porodica (15.099).

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.919.955 KM i u odnosu na planirane manje su ostvareni za 232.745 KM, što je najvećim dijelom posljedica manje realizovanih prihoda od inozemnog osiguranja. Struktura neporeznih prihoda je sljedeća: prihodi od premije osiguranja (markice) u iznosu od 917.702 KM, prihodi od inozemnog osiguranja u iznosu od 844.115 KM, prihodi od naplate po regresnom postupku u iznosu od 105.975 KM, vanredni i ostali prihodi od 35.337 KM, prihodi od sufinansiranja zapošljavanja od Federalnog zavoda za zapošljavanje po ugovorima zaključenim u prethodnim godinama u iznosu od 14.850 KM i prihodi od kamata na depozite u banci u iznosu od 1.976 KM.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 01/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18 i 12/21

¹⁹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 10/09, 11/14

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 42/09

Prihodi od premije osiguranja (917.702 KM) ostvareni su na osnovu Odluke Skupštine ŽZH o premiji – učešću osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području Županije Zapadnohercegovačke.²¹

Osigurane osobe koje uplate premiju oslobođene su učešća u svim troškovima primarne, konsultativno-specijalističke i bolničke zdravstvene zaštite (osim banjskog liječenja). Visina premije na godišnjem nivou utvrđuje se Odlukom koju donosi Upravni odbor. Upravni odbor je 19. 11. 2020. godine donio Odluku o visini premije (markice) za obavezno zdravstveno osiguranje za 2021. godinu. Njome je definisana visina premije u iznosu od 20 KM po osiguranoj osobi, a članom 4. utvrđeno je da su djeca od rođenja do navršenih 18 godina života, korisnici stalne socijalne pomoći, te osobe s navršenih 65 godina koje su osigurane preko Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite Županije Zapadnohercegovačke oslobođene plaćanja participacije, te imaju pravo na besplatnu markicu.

Sredstva od premija osiguranja su prihod Zavoda, što je utvrđeno članom 13. Odluke Skupštine ŽZH. Osigurane osobe premiju osiguranja uplaćivale su isključivo na depozitni račun Zavoda kod ovlaštenih institucija za obavljanje platnog prometa, u periodu distribucije (15. 12. 2020 – 31. 3. 2021. godine).

Tokom 2021. godine Zavod nije imao prihoda od participacije. Zakonom o zdravstvenom osiguranju (član 80.) propisano je da se sredstva za finansiranje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja osiguravaju, između ostalog, i iz sredstava učešća osiguranih osoba u pokriću troškova zdravstvene zaštite, a članom 13. Odluke Skupštine ŽZH propisano je da su sredstva iz učešća osiguranika u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite prihod Zavoda. U Odluci Skupštine ŽZH navedeno je da će zdravstvene ustanove dostavljati Zavodu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec Izvještaj o naplaćenom iznosu učešća osiguranih osoba, uz dokaz o izvršenom prenosu sredstava na račun Zavoda. Međutim, Odlukom o prepuštanju prihoda od participacije SKBM i domovima zdravlja iz 2011. godine, prepušteni su prihodi navedenim ustanovama, zbog finansijske situacije u odnosnim zdravstvenim ustanovama i potrebe unapređenja i poboljšanja pružanja zdravstvenih usluga osiguranicima. Nije prezentovan podatak o visini sredstva participacije koja su od osiguranika naplatile zdravstvene ustanove na godišnjem nivou.

Prihodi od inozemnog osiguranja iskazani su u iznosu od 844.115 KM (paušalni troškovi 767.871 KM, stvarni troškovi 76.244 KM).

U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja u FBiH (u daljem tekstu: FZZOIr) koordinira izradu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na paušalne naknade i provodi ih i koordinira rad kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje.

Prihodi po osnovu ino osiguranja priznaju se u trenutku naplate, a potraživanja od FZZOIr-a, odnosno od inozemnih nosilaca osiguranja, naplaćuju se sa zakašnjenjem od nekoliko godina (paušal naplaćen tokom 2021. godine odnosi se najvećim dijelom na 2018, 2019, te manjim dijelom na 2020. godinu, a prihodi po osnovu stvarnih troškovi najvećim dijelom odnose se na 2017, 2018. i dio za 2019. godinu).

Obavljenom revizijom konstatovali smo da Zavod nema uspostavljenu evidenciju potraživanja i obaveza proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, niti raspolaže podatkom o svojim ukupnim potraživanjima i obavezama po ovom osnovu (detaljnije u tački 6.1.2.2 Izvještaja).

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 55.632.692 KM, što u odnosu na planirana sredstva (59.587.300 KM) predstavlja ostvarenje od 93,4%.

Strukturu rashoda i izdataka, s indeksima ostvarenja, čine: rashodi zdravstvene zaštite u iznosu od 48.928.486 KM (87,95%), tekući transferi u iznosu od 2.886.339 KM (5,19%), kapitalni transferi u iznosu od 1.055.327 KM (1,9%) i rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda u iznosu od 2.762.540 (4,96%).

²¹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 3/07, 3/09, 5/10

6.1.2.1 Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda

Rashodi i izdaci Stručne službe iskazani su u iznosu od 2.762.540 KM. Njihovu strukturu čine: plaće, naknade i doprinosi (2.016.423 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (493.377 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (252.740 KM). Udio rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda u ukupnim rashodima i izdacima Zavoda iznosi 4,96%.

6.1.2.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća i doprinosi iskazani su u iznosu od 2.016.423 KM, a čine ih bruto plaće i naknade (1.564.776 KM), naknade troškova zaposlenih (287.110 KM) i doprinosi poslodavca (164.537 KM). Obračun plaća i naknada zaposlenih vrši se u skladu sa Zakonom o radu Županije Zapadnohercegovačke²² (u daljem tekstu: Zakon o radu) i Pravilnikom o plaćama iz 2020. godine (izmjene i dopune od 9. 8. 2021. godine i 8. 2. 2022 godine). Pravilnikom o plaćama utvrđeno je vrednovanje poslova, način obračuna plaće, dodaci na plaće, naknade iz osnova materijalnih prava zaposlenih, stimulacija/destimulacija, kao i druge isplate u vezi s radom i radnim odnosima u Zavodu. Plaća se sastoji od osnovice koja se množi s koeficijentom radnog mesta na koje je zaposlenik raspoređen, dodatka na osnovnu plaću za radni staž, uvećanja osnovne plaće za rad u posebnim okolnostima, uvećanja plaće po osnovu izvršavanja poslova i radnih zadataka te eventualna stimulacija/destimulacija na nivou mjeseca. Koeficijenti radnih mesta utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta i kreću se u rasponu od 3,3 do 8,5. Osnovica za obračun plaće zaposlenika iskazuje se u bodovima, a startni broj bodova odlukom donosi direktor uz saglasnost Upravnog odbora. Startni broj bodova za obračun plaće od januara do juna 2021. godine iznosi je 250, a od jula do kraja godine 280 bodova. Osnovna plaća zaposlenika povećava se za svaku godinu navršenog radnog staža za 0,6%, s tim da ukupno povećanje po ovom osnovu ne može biti veće od 20%. Plaća zaposlenika može se povećati, odnosno smanjiti do 20% na osnovu izvršenja obima i kvalitete posla, a rješenje o povećanju, odnosno smanjenju plaće donosi direktor Zavoda. Napominjemo da u uzorkovanoj dokumentaciji nismo imali ni jedan slučaj smanjenja plaće. Najveća neto plaća isplaćena u Zavodu iznosi je 2.815 KM, najniža 909 KM, dok je prosječna 1.478 KM.

Pravilnikom o radu Zavoda, koji je u primjeni od 2020. godine, uređena su pitanja prava i obaveza poslodavaca i zaposlenika ili drugih osoba koje rade u Zavodu, a čije uređivanje je propisano Zakonom o radu, kolektivnim ugovorom ili drugim propisima kojima se reguliše radnopravni status. Njime je utvrđeno da puno radno vrijeme u Zavodu traje 40 sati sedmično, da se raspoređuje na pet radnih dana i da dnevno puno radno vrijeme traje osam sati. Zakonom o radu, također je utvrđeno je puno radno vrijeme u trajanju od 40 sati sedmično. Također, članom 44. Zakona o radu definisano je da radnik koji radi duže od šest sati dnevno ima pravo na odmor od najmanje 30 minuta tokom radnog dana (pauza), te da se vrijeme odmora ne uračunava u radno vrijeme. Revizijom je utvrđeno da Odluka o radnom vremenu, koja datira iz 2009. godine, nije bila usklađena sa odredbama Zakona o radu i Pravilnika o radu, jer ona nije definisala da se odmor tokom radnog vremena ne uračunava u ukupno radno vrijeme. Postupajući po preporukama iz Pisma rukovodstvu, nakon obavljenе prethodne revizije, direktor je 31. 12. 2021. donio novu odluku o radnom vremenu koja je usklađena sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu.

Odluku o načinu korištenja evidencije dolaska/odlaska zaposlenika Zavoda donio je direktor krajem 2020 godine, kojom je propisano da su zaposlenici Zavoda dužni dolaziti na radno mjesto u propisanom vremenu, koje je definisano odlukom o radnom vremenu, te se potpisati u evidenciju dolaska i evidenciju odlaska prilikom dolaska, odnosno odlaska sa posla.

Uvidom u evidencije o radnom vremenu ustanovili smo da one nisu potpune, jer ne sadrže obavezne podatke o vremenu dolaska i odlaska, vremenu pauze, niti o ukupnim satima provedenim na poslu (samo podatke o prisutnosti na radu, korištenju godišnjeg odmora, praznika i sl.). Navedeno nije u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu²³ i članom 43. Zakona o radu.

²² „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 11/17

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 287.110 KM a sastoje se od: naknade za topli obrok (116.703 KM), naknade za prevoz s posla i na posao (98.263 KM), regresa za godišnji odmor (29.205 KM), pomoći u slučaju teže bolesti i smrti (12.853 KM) jubilarne nagrade (9.836 KM), otpremnine prilikom odlaska u penziju (6.000 KM) i ostale naknade (14.250 KM).

Obračun i isplata naknada za topli obrok izvršena je u visini 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, u skladu s Odlukom o regulisanju naknade za topli obrok zaposlenicima Zavoda koju je ravnatelj donio 30. 12. 2016. godine.

Naknade troškova prevoza regulisane su članom 25. Pravilnika o plaćama. Zaposlenik kojem nije organizovan prevoz s posla i na posao, a čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada više od 2 km, ima pravo na naknadu troškova prevoza s posla i na posao u iznosu od 15% cijene litre benzina po pređenom kilometru, a najviše do 300 KM mjesечно. Pravilnikom o plaćama nije utvrđeno na koji način se ostvaruje pravo na naknadu, niti je propisana dokumentacija koju su radnici obavezni dostaviti da bi ostvarili ovo pravo. Uvidom u prezentovanu dokumentaciju konstatovali smo da se Rješenje kojim se utvrđuje pravo na naknadu troškova prevoza donosi na osnovu: potpisane izjave, potvrde o prebivalištu iz CIPS-a, lične karte i sl.

Postupajući po preporuci iz Pisma rukovodstvu nakon obavljenе prethodne revizije za 2021. godinu direktor je u februaru 2022. godine donio Odluku o bližim uslovima, proceduri i načinu ostvarivanja prava naknade troškova prevoza na posao i s posla zaposlenika Zavoda, kojom su propisani dokumenti na osnovu kojih se ostvaruje pravo na naknadu troškova prevoza.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je u skladu s Odlukom direktora o isplati naknade za korištenje godišnjeg odmora za 2021. godinu, kojom je utvrđeno da se za 59 zaposlenika isplati regres u visini od 650 KM, od kojih je u periodu isplate visina neoporezivog iznosa iznosila 495 KM, dok su na iznos od 155 KM po zaposleniku obračunati i plaćeni porez i doprinosi. **S obzirom na to da se Zavod finansira najvećim dijelom iz uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje, nije primjereni ni opravdano vršiti isplate regresa u neto iznosu koji je veći od zakonski utvrđenog neoporezivog iznosa i na tako utvrđene iznose obračunavati i plaćati pripadajući porez i doprinose.**

Preporuke:

- **evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s odredbama Zakona o radu i Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu;**
- **obračun i isplatu regresa za godišnji odmor vršiti u visini zakonom dozvoljenog neoporezivog iznosa.**

6.1.2.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 493.377 KM. Strukturu ovih izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (226.983 KM), izdaci osiguranja, bankovnih usluga i usluga platnog prometa (44.237 KM), izdaci za tekuće održavanje (61.266 KM), izdaci za komunikacije i komunalne usluge (49.763 KM), izdaci za energiju (34.475 KM), izdaci za nabavu materijala i sitnog inventara (29.308 KM), izdaci za unajmljivanje (14.879 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (14.163 KM), putni troškovi (702 KM) i ostali troškovi (17.601 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 226.983 KM. U strukturi ovih troškova najznačajnije su: bruto naknade za rad članovima komisija (90.483 KM), bruto naknade za rad članovima Upravnog odbora (68.460 KM), bruto naknade po osnovu ugovora o djelu (13.278 KM), izdaci za pravne usluge (16.750 KM), usluge reprezentacije (13.508 KM), usluge stručnog obrazovanja i informisanja (13.607 KM), kamate (3.413 KM) i ostali troškovi (7.484 KM).

Naknade za rad članovima komisija iskazane su iznosu od 90.483 KM, od čega se na neto naknade odnosi 71.260 KM. Pravilnik o sastavu, ovlastima i načinu rada komisija 9. 12. 2016. godine donio je Upravni odbor. Njime su uređeni sastav, ovlasti, način rada liječničkih komisija, medicinska dokumentacija i rješavanje po žalbama. Odluke o formiranju komisija donosi direktor ili Upravni odbor u zavisnosti od predmeta rada komisija, kojima se definije predmet rada komisije, kao i visina naknade za rad. Komisije obavljaju poslove u postupcima priznavanja prava iz osnovnog zdravstvenog osiguranja

za osigurane osobe Zavoda. Direktor posebnom odlukom odlučuje o visini naknade za rad predsjednika i članova liječničkih komisija Zavoda. Naknada se priznaje po dolasku, na osnovu evidencije prisutnosti članova na sastancima koji su održani za taj mjesec. Na isplaćene naknade za rad u komisija obračunavaju se pripadajući porezi i doprinosi u skladu sa zakonskim propisima.

Na poziciji izdataka najznačajnije naknade za rad komisija iskazane su: Komisije za lijekove, ortopedska i druga pomagala (neto 27.000 KM), Komisija za upućivanje na liječenje van Županije Zapadnohercegovačke i na teret sredstava Federalnog fonda solidarnosti (neto 17.100 KM), Komisija za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad (neto 16.200 KM), Stručna ljekarska komisija SKBM - naknada za rad člana i zamjenskog člana imenovanih ispred Zavod za upućivanje na liječenje u Republici Hrvatskoj (neto 10.800 KM).

Naknade za rad članovima Upravnog odbora iskazane su u iznosu od 68.460 KM, od čega se na neto naknade odnosi 55.800 KM. Poslovnikom o radu Upravnog odbora iz 2012. godine i njegovim izmjenama iz 2018. godine, regulisan je način rada Upravnog odbora. Članovi Upravnog odbora imaju pravo na naknadu za rad u paušalnom mjesecnom iznosu (za članove 500 KM, a za predsjednika 650 KM u neto iznosu) koji je utvrđen Odlukom o povećanju naknade za rad Upravnog odbora iz 2013. godine. Paušalna mjeseca naknada nije uslovljena održavanjem sjednica nego se ona isplaćuje bez obzira na broj održanih sjednica. Poslovnikom o radu Upravnog odbora definisano je da u slučaju da član Upravnog odbora neopravdano izostane sa sjednice dva puta za redom, tj. ne postupi u skladu sa članom 10. stav (2) Poslovnika kojim je definisana obaveza najave odsustva sa sjednice, uz pojašnjenje razloga za odsustva, gubi pravo na naknadu do dolaska na iduću sjednicu Upravnog odbora. U 2021. godini Upravni odbor održao je devet sjednica koje su održane u februaru, aprilu, junu, augustu, septembru, oktobru i decembru, dok se u preostalih pet mjeseci u 2021. godini nisu održavale sjednice, a isplaćene su naknade za rad sa pripadajućim porezima i doprinosima. Analizom postupanja po preporukama konstatovali smo da je Upravni odbor izvršio preispitivanje odredbi Poslovnika o radu Upravnog odbora u djelu isplate naknade za mjesecne neodržavanja sjednica Upravnog odbora, za što nam je prezentirana i Izjava Predsjednika Upravnog odbora. U navedenoj Izjavi smatraju da, s obzirom na odgovornost članova Upravnog odbora, je isti adekvatan te da ga ne treba mijenjati.

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u iznosu od 13.278 KM, od čega se na neto naknade odnosi 11.100 KM, a na poreze i doprinose 2.178 KM. U najvećem djelu naknade su isplaćene za poslove kontrole bolovanja, lijekova i zdravstvenih usluga a ugovori su zaključivani sa dva ljekara za navedene poslove tokom godine. Ugovorima je utvrđena mjeseca naknada u neto iznosu od 500 KM, a obračun i isplata naknade vrši se na osnovu izvještaja angažovanih kontrolora. S obzirom na to da je u Zavodu upražnjeno sistematizovano radno mjesto višeg stručnog saradnika za kontrolu bolovanja, lijekova i zdravstvenih usluga u Službi za odnose s osiguranicima već duže vrijeme, izvršioci su angažovani u skladu sa Odlukom o imenovanju kontrolora u Zavodu od 31. 8. 2017. godine. Zakonom o obligacionim odnosima²⁴ definisano je da se ugovori o djelu zaključuju za jasno definisane, konkretne poslove koji traju određeno vrijeme, dok se za obavljanje poslova koji su sistematizovani i spadaju u redovnu djelatnost izvršioci angažuju u skladu sa Zakonom o radu.

S obzirom na navedeno, ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za redovne poslove Zavoda koji su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta i koji se obavljaju kontinuirano tokom cijele godine.

Preporuka:

- **ugovore o djelu zaključivati samo za obavljanje konkrenih poslova koji traju određeno vrijeme, u skladu sa zakonskim propisima.**

6.1.2.1.3 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 252.740 KM, što je u odnosu na planirana sredstva (1.070.000 KM) izvršenje od 23,6%. Prema prezentovanim podacima manja realizacija nabavki stalnih sredstava najvećim dijelom je zbog pokretanja postupaka krajem 2021.

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 42/11

godine planiranih Planom javnih nabavki za 2021. godinu, čija nabavka je realizovana ili će biti realizovana tokom 2022. godine (nabavka elektronskih čip zdravstvenih kartica, ribona i čitača kartica u iznosu od 409.500 KM, nabavka radova na rekonstrukciji područnog ureda Grude u iznosu od 119.340 KM i nabavka računara i pisača za potrebe domova zdravlja u iznosu od 70.200 KM), što je detaljnije pojašnjeno u tački 7. Izvještaja.

Struktura iskazanih izdataka je sljedeća: rekonstrukcija i održavanje građevinskih objekata (131.566 KM), nabavka uredske opreme (99.434 KM) i nabavka namještaja (21.740 KM). Istovremeno, tokom revidirane godine nabavna vrijednost stalnih sredstava povećana je za 252.740 KM.

6.1.2.2 Rashodi zdravstvene zaštite

Rashodi zdravstvene zaštite iskazani su u iznosu od 48.928.486 KM. Strukturu ovih rashoda čine rashodi koji se odnose na: konzilijarno-specijalističku zdravstvenu zaštitu (20.978.059 KM), primarnu zdravstvenu zaštitu (17.948.640 KM), lijekove s pozitivne Liste lijekova (6.644.604 KM), izdatke za ortopedске sprave i pomagala (1.513.921 KM), rashode ino osiguranja (578.245 KM), usluge i troškove liječenja u inostranstvu (473.007 KM), rashode jednokratne novčane pomoći (431.546 KM) i usluge bolničke zaštite i liječenja po ugovoru i računima u BiH (360.464 KM).

Prema kantonalnom Zakonu o zdravstvenoj zaštiti,²⁵ Zavod nema propisanu obavezu primjene Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove,²⁶ koju je donio Upravni odbor FZZOIr-a i čija primjena je obavezujuća u skladu sa federalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.²⁷

Također, kantonalni Zakon o zdravstvenoj zaštiti nije usklađen s članom 52. federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kojim je propisano da kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja provodi postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, odnosno postupak dodjele ugovora za provođenje programa zdravstvene zaštite, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te propisima donesenim na osnovu ovih zakona, Jedinstvenom metodologijom, propisom o sistemu poboljšanja kvaliteta, bezbjednosti i o akreditaciji u zdravstvu, kao i propisima o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine. Kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (član 47) propisano je da Zavod provodi postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, odnosno postupak dodjele ugovora za provođenje programa zdravstvene zaštite u skladu sa ovim Zakonom, Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te propisima donesenim na osnovu ovih zakona, kao i da odluku o izboru najuspješnijeg ponuđača donosi Zavod i zaključuje ugovor sa zdravstvenim ustanovama, odnosno privatnim zdravstvenim radnikom uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog ministarstva.

Upravni odbor je 23. 12. 2020. godine donio Odluku o zaključivanju ugovora o međusobnim odnosima u pružanju zdravstvene zaštite sa SKBM, na koju je nadležno ministarstvo dalo saglasnost 24. 12. 2020. godine. Osim navedene, Upravni odbor 6. 8. 2021. godine ponovo je donio Odluku o zaključivanju ugovora sa SKBM, na koju je nadležno ministarstvo dalo saglasnost 19. 8. 2021. godine.

Također, Upravni odbor je 5. 2. 2021. godine donio Odluku o zaključivanju ugovora o pružanju usluga zdravstvene zaštite i njenom finansiranju s domovima zdravlja u ŽZH za 2021. godinu, na koju je nadležno ministarstvo dalo saglasnost 10. 2. 2021. godine. U Odluci su navedene zdravstvene ustanove koje obavljaju zdravstvene usluge iz primarne zdravstvene zaštite i dijela konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite sa područja ŽZH (Dom zdravlja Široki Brijeg, Dom zdravlja Ljubuški, Dom zdravlja Posušje, Dom zdravlja Grude) s kojima će Zavod zaključiti ugovore o pružanju zdravstvene zaštite za 2021. godinu. Ugovori sa zdravstvenim ustanovama, kao i aneksi tih ugovora zaključuju se uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog ministarstva.

Zavod je ugovaranje usluga zdravstvene zaštite vršio na osnovu Odluke o zaključivanju Ugovora o međusobnim odnosima u pružanju zdravstvene zaštite sa SKBM-om i Odluke o zaključivanju

²⁵ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 3/13, 21/17, 23/20

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 34/13, 90/13

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 46/10, 75/13

ugovora o pružanju zdravstvene zaštite i njenom finansiranju s domovima zdravlja u Županiji Zapadnohercegovačkoj za 2021. godinu (odluke donio Upravni odbor uz saglasnost nadležnog ministra).

Tokom obavljanja revizije nije prezentovano da je Zavod donio odluke o izboru najuspješnijih ponuđača, kako je to definisano članom 47. stav (2) kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, i na osnovu tih odluka da je proveo zaključivanje ugovora, kao i da je proveo postupak javne nabavke za ugovaranje ovih usluga. Skrećemo pažnju na to da kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti nije predviđeno da se dodjela ugovora o pružanju zdravstvenih usluga provodi, između ostalog, u skladu s propisima o javnim nabavkama BiH i Jedinstvenom metodologijom.

Preporuka:

- *u saradnji sa Skupštinom Županije Zapadnohercegovačke osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite provodi putem postupaka javnih nabavki, kao i da se sredstava za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova osiguravaju u kantonalnim budžetima, kako je propisano odredbama federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti.*

Rashodi konzilijsko-specijalističke zdravstvene zaštite iskazani su u iznosu od 20.978.059 KM, a najveći dio se odnosi na: rashode po ugovoru zaključenom sa SKBM (19.760.000 KM) i kapitalna ulaganja i ostale izdatke prema SKBM (1.175.620 KM).

Upravni odbor donio je Odluku o zaključivanju ugovora o pružanju zdravstvene zaštite sa SKBM 23. 12. 2020. godine na iznos od 1.355.000 KM fiksne mjesecne naknade, na koju je nadležno ministarstvo dalo saglasnost 24. 12. 2020. godine. Međutim, na osnovu ovih akata Zavod nije zaključio Ugovor sa SKBM. Također, Upravni odbor Zavoda 9. 8. 2021. godine donio je Odluku u kojoj se navodi da je donesena na osnovu člana 47. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, a nadležno ministarstvo na nju je dalo mišljenje 19. 8. 2021. godine. Odlukom je definisana fiksna mjesecna naknada po osnovu pružanja zdravstvenih usluga na iznos od 1.480.000 KM. Na osnovu ovih akata 19. 8. 2021. godine zaključen je Ugovor sa SKBM. Ugovorom (član 2.) je definisano da se SKBM obavezuje osiguranim osobama Zavoda pružati zdravstvene usluge sekundarnog i tercijarnog nivoa koje nije moguće pružiti osiguranicima u zdravstvenim ustanovama u ŽZH, a u okviru svoje registrovane djelatnosti na način i pod uslovima utvrđenim ovim Ugovorom. Zavod se obavezuje da će za pružene usluge zdravstvene zaštite isplaćivati mjesecnu naknadu u iznosu od 1.480.000 KM na račun SKBM do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.

Ugovor je zaključen tek u augustu 2021. godine, a do njegovog zaključivanja SKBM-u su isplaćivane fiksne mjesecne tranše u iznosu od 1.355.000 KM, kako je utvrđeno Odlukom Upravnog odbora od 23. 12. 2020. godine. Razlika sredstava za prvih sedam mjeseci 2021. godine u iznosu od 875.000 KM isplaćena je odmah po zaključivanju Ugovora (20. 8. 2021. godine).

Ugovorom je definisano da se primjenjuje za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine. Nije prezentovana dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo na koji način je određena vrijednost fiksnih mjesecnih tranši, na osnovu čega je izvršeno uvećanje mjesecnog iznosa utvrđenog Odlukom od 23. 12. 2020. godine, odnosno na koji način je utvrđena vrijednost zaključenog ugovora, niti je obrazložen razlog ovako kasnog zaključivanja ugovora. Napominjemo da do okončanja revizije Ugovor o pružanju zdravstvene zaštite sa SKBM-om za 2022. godinu nije bio zaključen.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju (član 40) propisano je da se zdravstvenim ustanovama s kojima kantonalni zavod osiguranja nije zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite mogu na teret fonda kantonalnog zavoda isplatiti samo troškovi medicinske pomoći i pružene usluge licima u hitnim slučajevima, kao i drugi troškovi u vezi s pružanjem te pomoći. Međutim, Zavod je za prvih sedam mjeseci revidirane godine doznačavao sredstva u visini fiksnih mjesecnih tranši utvrđenih Ugovorom iz 2020. godine (1.355.000 KM) u ukupnom iznosu od 9.485.000 KM, iako Ugovor o pružanju usluga zdravstvene zaštite za 2021. godinu za navedeni period nije bio zaključen, što nije u skladu s odredbama člana 40. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Predmet zaključenog Ugovora sa SKBM-om je pružanje zdravstvenih usluga sekundarnog i tercijarnog nivoa (konzilijsko-specijalistička zdravstvena zaštita, tercijarna zdravstvena zaštita, medicinska dijagnostika i bolničko liječenje) koje nije moguće pružiti osiguranicima u zdravstvenim ustanovama u ŽZH. Mjesečna naknada po Ugovoru, za pružene usluge zdravstvene zaštite, utvrđena je članom 5. Ugovora i iznosi 1.480.000 KM. Ugovorom (član 6) je definisano da će SKBM ispostavljati Zavodu mjesечne fakture za pružene zdravstvene usluge najkasnije do 15. narednog mjeseca u skladu s važećim cjenovnikom na području FBiH.²⁸ Uz račun, SKBM je obavezan dostavljati za svakog osiguranika za bolničko liječenje otpusno pismo, specifikaciju izvršenih zdravstvenih usluga, uputnicu i druge dokazne materijale.

Upravni odbor je, na osnovu Zahtjeva za isplatu dodatnih sredstava SKBM-a, 28. 12. 2021. godine donio Odluku o zaključivanju Aneksa na osnovni Ugovor, a istog dana nadležno ministarstvo na nju je dalo saglasnost. Shodno tome, Aneks ugovora sa SKBM-om zaključen je 28. 12. 2021. godine. Njime je utvrđeno da je Zavod obavezan isplatiti SKBM-u dodatni iznos sredstava od 2.000.000 KM na ime povećanja troškova za obavljanje zdravstvenih usluga sekundarnog i tercijarnog nivoa u periodu od 1. 10. do 31. 12. 2021. godine. **Međutim, nije prezentovana dokumentacija, odnosno nije precizirano o kojim troškovima se radi, koje vrste usluga i kojim osobama su pružene, kao ni na koji način je utvrđen dodatni iznos sredstava.**

Također, Upravni odbor Zavoda je 26. 10. 2021. godine donio Odluku o isplati sredstava za investicije u zdravstvu SKBM-u, kojom se odobrava isplata sredstava u iznosu od 250.000 KM za sufinansiranje nabavke medicinskih aparata. Odluka je donesena na osnovu Zahtjeva koji je Zavodu uputio SKBM, a sredstva su osigurana Finansijskim planom Zavoda za 2021. godinu. Pored navedene, Upravni odbor Zavoda 8. 12. 2021. godine donio je Odluku o isplati sredstava za investicije u zdravstvu SKBM-u, kojom se odobrava isplata sredstava u iznosu od 750.000 KM za sufinansiranje nabavke medicinskih aparata. Odlukama nije predviđena obaveza izvještavanja o namjenskom utrošku odobrenih sredstava u skladu s upućenim zahtjevima SKBM-a. Isplata sredstava za investicije u zdravstvu izvršena je u skladu s odredbama **kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, koji nije usklađen s federalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti u dijelu koji se odnosi na investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova (detaljnije u tački 6.1.2.4 Izvještaja).**

Preostala doznačena sredstva u iznosu od 175.620 KM odnose se na izdatke za terapije koji se uplaćuju SKBM-u na osnovu odluka Upravnog odbora za osiguranike s područja ŽZH (npr. lijek humira, humani imunoglobulini itd.).

Prema prezentovanim podacima, SKBM je za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine Zavodu fakturisao ukupno 22.266.626 KM, dok je Zavod po osnovu zaključenog Ugovora i Aneksa ugovora SKBM-u doznačio sredstva u iznosu od 19.760.000 KM. **Dakle, mjesечne tranše ne pokrivaju troškove svih usluga koje SKBM pruža osiguranicima s područja ŽZH.**

Rashodi i obaveze za pružene usluge sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite evidentiraju se na osnovu uplata Zavoda (fiksnih mjesечnih naknada) definisanih Ugovorom, za pružanje zdravstvenih usluga osiguranicima sa područja ŽZH. SKBM dostavlja Zavodu mjesечne fakture, u skladu s važećim cjenovnikom na području FBiH, kao što je definisano zaključenim Ugovorom. Međutim, Zavod ne vrši knjigovodstveno evidentiranje mjesечnih faktura koje ispostavlja SKBM, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **ugovorom sa Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar jasno definisati međusobna prava i obaveze u dijelu pružanja, fakturisanja i plaćanja pruženih zdravstvenih usluga, a rashode i obaveze za pružene zdravstvene usluge knjigovodstveno evidentirati na osnovu relevantne dokumentacije, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Rashodi primarne zdravstvene zaštite iskazani su u iznosu od 17.948.640 KM, a najveći dio odnosi se na: usluge primarne zdravstvene zaštite po ugovorima sa domovima zdravlja na području ŽZH

²⁸ U skladu s Odlukom o utvrđivanju vrijednosti boda za primjenu tarife pojedinačnih zdravstvenih usluga u određenim slučajevima za tekuću godinu i Odlukom o izmjenama i dopunama Tarife zdravstvenih usluga br. 02/IV-1843/07

(17.536.918 KM) i primarne zdravstvene zaštite po računima drugih zavoda (355.562 KM). Ugovori sa domovima zdravlja zaključeni su 10. 2. 2021. godine, na osnovu Odluke Upravnog odbora Zavoda od 5. 2. 2021. godine, kojom je definisana fiksna mjeseca naknada za obavljanje zdravstvenih usluga iz primarne zdravstvene zaštite i dijela specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite i materijalne troškove. Saglasnost na zaključivanje ugovora 10. 2. 2021. godine dalo je nadležno ministarstvo. **Ugovorima je definisano da se primjenjuju za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine. Nije prezentovana dokumentacija iz koje bi se moglo utvrditi na koji način je određena vrijednost zaključenih ugovora, odnosno vrijednost fiksnih mjesecnih naknada.** Ugovorima su utvrđene mjesecne naknade u sljedećim iznosima: Dom zdravlja Ljubuški (394.600 KM), Dom zdravlja Široki Brijeg (389.800 KM), Dom zdravlja Grude (292.500 KM) i Dom zdravlja Posušje (289.600 KM). Za sva četiri doma zdravlja zaključena su po četiri aneksa na osnovni Ugovor i to na osnovu odluka Upravnog odbora od 19. 4. 2021. godine, 9. 8. 2021. godine, 26. 10. 2021. godine i 15. 12. 2021. godine, kojima je definisano da se aneksi zaključuju na ime povećanja troškova za obavljanje zdravstvenih usluga iz primarne zdravstvene zaštite i na koje je nadležno ministarstvo dalo mišljenja.

Prvim zaključenim aneksima Zavod se obavezuje da za period 1. 1. do 31. 3. 2021. godine isplati domovima zdravlja za pružanje usluga primarne i dijela specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite dodatni iznos sredstava, imajući u vidu opasnost od pojave korona virusa (Dom zdravlja Ljubuški 60.000 KM, Dom zdravlja Široki Brijeg 60.000 KM, Dom zdravlja Posušje 40.000 KM i Dom zdravlja Grude 40.000 KM). Odlukom (član 5) je definisano je da se domovi zdravlja obavezuju dostaviti izveštaje o utrošenim sredstvima. **Izvještaje o utrošenim sredstvima domovi zdravlja nisu dostavili, što nije u skladu s Odlukom o zaključivanju Aneksa Ugovora o pružanju zdravstvene zaštite.**

Drugim aneksima Zavod se obavezuje da za period od 1. 6. do 31. 8. 2021. godine isplati domovima zdravlja uvećane mjesecne naknade na ime povećanja troškova za obavljanje zdravstvenih usluga iz primarne zdravstvene zaštite i dijela specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite (Dom zdravlja Ljubuški 87.000 KM, Dom zdravlja Široki Brijeg 87.000 KM, Dom zdravlja Grude 61.500 KM i Dom zdravlja Posušje 61.500 KM).

Trećim aneksima, Zavod se obavezuje da za period od 1. 9. do 31. 12. 2021. godine isplati domovima zdravlja na ime povećanja troškova za obavljanje zdravstvenih usluga iz primarne zdravstvene zaštite i dijela specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite dodatne mjesecne iznose, te će se ukupni mjesecni iznos isplaćivati kako slijedi: Dom zdravlja Ljubuški 414.900 KM, Dom zdravlja Široki Brijeg 412.100 KM, Dom zdravlja Grude 306.200 KM i Dom zdravlja Posušje 305.300 KM).

Četvrtim aneksima, Zavod se obavezuje da za period od 1. 10. do 31. 12. 2021. godine domovima zdravlja na ime povećanja troškova za obavljanje zdravstvenih usluga iz primarne zdravstvene zaštite i dijela specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite isplati jednokratni iznos sredstava (Dom zdravlja Široki Brijeg 110. 000 KM, Dom zdravlja Ljubuški 95.000 KM, Domu zdravlja Posušje 65.000 KM i Dom zdravlja Grude 65.000 KM). Dakle, ukupna vrijednost osnovnih ugovora s domovima zdravlja (16.389.898 KM) povećana je putem aneksa za ukupan iznos od 1.120.000 KM.

Dokumentacijska osnova povećanja troškova obavljanja primarne i dijela specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite nije prezentovana. U obrazloženju Rebalansa finansijskog plana za 2021. godinu navedeno je da se pozicija „Usluge primarne zdravstvene zaštite u Županiji“ povećava za 500.000 KM u odnosu na Finansijski plan za 2021. godinu, zbog potpisivanja Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva u Županiji Zapadnohercegovačkoj,²⁹ i Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika iz djelatnosti doktora medicine i stomatologije na području Županije Zapadnohercegovačke,³⁰ koji su u primjeni od 1. 9. 2021. godine. Napominjemo da je, u skladu s članom 5. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Županiji Zapadnohercegovačkoj,³¹ definisano da se iz kantonalnog budžeta, između ostalih, finansiraju ustanove i institucije koje osniva ŽZH.

²⁹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 22/21

³⁰ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 24/21

³¹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 23/14

Osnivač, odnosno vlasnik domova zdravlja u ŽZH je Skupština ŽZH. Istovremeno, članom 57. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti definisano je da se sredstva za rad i razvoj zdravstvenih ustanova ostvaruju: ugovorom sa Zavodom, iz sredstava osnivača u skladu s aktom o osnivanju, iz sredstava budžeta ŽZH, FBiH, odnosno općine, ugovorom s fakultetima i drugim visokim školama zdravstvenog usmjerjenja, ugovorom po osnovu proširenog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, slobodnom prodajom usluga na tržištu i iz drugih izvora, na način i pod uslovima određenim zakonom, aktom o osnivanju i statutom zdravstvene ustanove.

U skladu sa zaključenim ugovorima domovi zdravlja obavezni su Zavodu dostavljati polugodišnje i godišnje izvještaje o radu kao i ostalu dokumentaciju koju Zavod traži, a Zavod ima obavezu da tokom cijele godine neprekidno obavlja provjeru prava i obaveza domova zdravlja, i to pregledom dostavljene dokumentacije, stalnim nadzorom kontrolora Zavoda i neposrednom kontrolom ovlaštenog zaposlenika Zavoda. Polugodišnji izvještaji o radu nisu dostavljeni, zbog čega je Zavod 12. 7. 2021. godine uputio Zahtjev svim domovima zdravlja na području ŽZH, u kojem je navedeno da su u skladu sa zaključenim ugovorima obavezni dostaviti polugodišnje izvještaje o radu. Međutim ni nakon upućenog Zahtjeva predmetni izvještaji nisu dostavljeni. Godišnje izvještaje domovi zdravlja dostavili su Zavodu, međutim oni nisu jednoobrazni (dostavljeni su pregledi rashoda, izvještaji o radu pojedinačnih službi, godišnji izvještaji o poslovanju godišnji finansijski izvještaji i sl.). **Zavod svojim aktima nije precizirao način i sadržaj izvještavanja, već je prihvatao izvještaje koje su dostavljali domovi zdravlja, iako gotovo svi dostavljeni izvještaji sadrže različite obrasce izvještavanja.**

Preostali iznos rashoda primarne zdravstvene zaštite (27.020 KM) odnosi se na rashode po osnovu refundiranja naknada domovima zdravlja s područja ŽZH za pružene terapeutske usluge oboljelima od PTSP-a.

Domovi zdravlja nisu dostavili izvještaje o namjenskom utrošku dodatno odobrenih sredstava za period od 1. 1. do 31. 3. 2021. godine u ukupnom iznosu od 200.000 KM. Sredstva su odobrena za pružanje usluga primarne i dijela specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite imajući u vidu opasnost od pojave korona virusa. Navedeno nije u skladu s Odlukom o zaključivanju Aneksa Ugovora o pružanju zdravstvene zaštite i njenom finansiranju s domovima zdravlja u ŽZH, kojom je definisano je da se domovi zdravlja obavezuju Zavodu dostaviti izvještaje o utrošenim sredstvima. Također, domovi zdravlja nisu dostavili Zavodu polugodišnje izvještaje o radu, dok su godišnji izvještaji dostavljeni. Međutim, uvidom u dostavljene godišnje izvještaje utvrđeno je da oni nisu jednoobrazni, da domovi zdravlja po tom osnovu dostavljaju različite obrasce izvještaja, a Zavod ih kao takve prihvata. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi da Zavod vrši kontrolu izvršenih zdravstvenih usluga (jedine kontrole domova zdravlja jesu kontrole izdavanja lijekova na recept i odobravanja bolovanja), ni da je osiguran nadzor i kontrola nad domovima zdravlja, kako je definisano zaključenim ugovorima.

Usluge primarne zdravstvene zaštite, osim u domovima zdravlja na području ŽZH, pružaju se i u određenim specijalističkim ustanovama u kojima su smješteni korisnici-osiguranici s područja ŽZH i za koje Zavod snosi troškove primarne zdravstvene zaštite i lijekova, kao i troškove prevoza do druge stacionirane ustanove. Usluge primarne zdravstvene zaštite u drugim stručnim ustanovama iskazani su u iznosu od 355.562 KM. Ugovori su zaključeni sa: Zavodom za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići, Zavodom za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić, Zavodom za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin, Domom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba Stolac i Domom za osobe s invaliditetom Višegrad. Javne ustanove u skladu sa zaključenim ugovorima fakturišu mjesечne račune za pružene usluge primarne zdravstvene zaštite i utrošene lijekove, na osnovu kojih se vrši plaćanje.

Preporuke:

- **pravovremeno zaključivati ugovore za pružanje usluga zdravstvene zaštite, kako bi se osiguralo pružanje usluga u skladu sa zaključenim ugovorima;**
- **vršiti kontinuirane kontrole zdravstvenih ustanova, odnosno provjeru prava i obaveza zdravstvenih ustanova, u skladu sa zaključenim ugovorima.**

Lijekovi s pozitivne Liste lijekova iskazani su u iznosu od 6.644.604 KM i u odnosu na planirane (6.500.000 KM) više su ostvareni za 144.604 KM (2,22%). Skrećemo pažnju da je iznos prekoračenja realizovanih troškova lijekova s Liste lijekova pokriven iz sredstava rezerve na osnovu Odluke o trošenju sredstava rezerve koju je donio Upravni odbor (detaljnije pojašnjeno u tački 5. Izvještaja). Odluku o privremenoj Listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda, kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja³² donijela je Vlada ŽZH 18. 6. 2018. godine. Cijene lijekova na Listi uskladene su sa cijenama lijekova sa Liste lijekova, koje su sastavni dio Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o Listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH.³³ Na osnovu preporuke Komisije za lijekove, Upravni odbor 19. 11. 2020. godine donio je Odluku o utvrđivanju/revidiranju cijene lijekova s Liste lijekova i visini učešća u cjeni lijeka koji se izdaje na teret Zavoda.

Lijekove s pozitivne Liste lijekova propisuju liječnici opće prakse i liječnici specijalisti u zdravstvenim ustanovama i evidentiraju izdate lijekove kroz softverski program Zavoda. Odlukom o privremenoj Listi lijekova (član 7.) koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda lijekovi s Liste lijekova propisuju se u tri grupe (prva grupa su lijekovi koje samostalno propisuju ovlašteni liječnici - oznaka Rp, druga grupa su lijekovi koje propisuju specijalisti u primarnoj zdravstvenoj zaštiti - oznaka Rp/Sp i treća grupa su lijekovi koje propisuju specijalisti u primarnoj zdravstvenoj zaštiti isključivo na osnovu pozitivnog nalaza, mišljenja i ocjene Komisije za lijekove i ortopedска pomagala - oznaka Rp/Sp/Lp). Kontrolu izdatih recepata u Zavodu tokom 2021. godine vršili su kontrolori - vanjski saradnici. Osim kontrolora, Komisija za lijekove i ortopedска pomagala Zavoda obavlja kontrolu na način da odobrava lijekove iz treće grupe (određenu količinu generičkog/nezaštićenog naziva traženog lijeka). Dakle, prije preuzimanja lijeka iz treće grupe iz ljekarne, neophodno je odobrenje Komisije, zbog čega se ne može desiti nepravilno propisivanje lijekova.

Zavod je, nakon provedenog javnog poziva objavljenog na službenoj stranici 27. 11. 2020. godine i pribavljeni saglasnosti nadležnog ministarstva zaključio ugovore sa 19 apoteka. Ugovori su zaključeni u januaru 2021. godine, sa primjenom od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine.

Ugovorima je definisano da je apoteka obavezna mjesečno ispostavljati račune za izdate lijekove najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec. Uvidom u uzorkovanu dokumentaciju konstatovali smo da su računi za izdate lijekove iskazani u iznosima određenim Odlukom o Listi lijekova, koje Zavod provjerava i o tome izvještava apoteke u slučaju eventualnih nepravilnosti ili nedostataka u cilju njihovog otklanjanja.

Ugovornoj apoteci pripada naknada od 1,5 KM, uključujući PDV, po receptu, umjesto maloprodajne marže na cijene lijekova s Liste lijekova, kako je utvrđeno članom 15. Odluke o privremenoj Listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda, kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja.

Odlukom Skupštine ŽZH o premiji - učešću osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području ŽZH utvrđeno je da osigurana osoba koja ne uplati premiju osiguranja na način propisan ovom Odlukom, učestvuje u troškovima recepta u iznosu od 1 KM, a sredstva ostvarena naplatom ovog iznosa predstavljaju prihod Zavoda. Uvidom u uzorkovane mjesečne račune koje apoteke dostavljaju Zavodu konstatovano je da u 2021. godini one nisu vršile upлатu sredstva naplaćenih po osnovu participacije na recepte, već za taj iznos umanjuje mjesečni račun. Na fakturama nije iskazan iznos naplaćene participacije za koji je umanjena faktura. Ovakav način evidentiranja za poslijedicu ima manje iskazane prihode i rashode Zavoda za iznos naplaćene participacije za koju su umanjeni računi apoteka, ali nema uticaja na finansijski rezultat. Uvidom u prezentovane ugovore i anekse ugovora zaključene sa apotekama za 2022. godinu konstatovano je da je utvrđena obaveza apotekama da sredstva od naplaćene participacije uplaćuju na depozitni račun Zavoda, što apoteke poštuju (dostavljeni dokazi o uplatama tokom 2022. godine)

Upravni odbor Zavoda 2. 6. 2021. godine donio je Pravilnik o kontroli provođenja zaključenih ugovora s davaocima zdravstvenih usluga i apotekama, kojim je između ostalog, propisano da je predmet kontrole propisivanje, izdavanje i evidencija lijekova. Ovim Pravilnikom (član 7.) definisano je

³² „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 12/18

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 25/17

da Godišnji operativni plan rada provedbe kontrola utvrđuje Služba za razvoj i analizu, a donosi ga direktor Zavoda. Direktor je 30. 6. 2021. godine donio Odluku o Godišnjem planu kontrola u Zavodu, kojom je propisan postupak obavljanja kontrole u Zavodu, kao i terenskih kontrola i sačinjavanja zapisnika o kontroli, kao i izvještavanja direktora Zavoda.

U 2021. godini Zavod je imao potpisane ugovore o djelu sa dva ljekara kontrolora – vanjski saradnici koji obavljaju terenske kontrole, ali i zaposlenici Službe za razvoj i analizu vrše svakodnevne kontrole i kroz informatički sistem. Informatički sistem Zavoda omogućava praćenje i kontrolu potrošnje lijekova, kao i izvještavanje o tome. Na osnovu izvještaja koje osigurava informatički sistem rade se analize i izdaju nalozi kontrolorima za obavljanje terenskih kontrola kod ugovornih zdravstvenih ustanova, a prema prezentovanim podacima sačinjeno je 26 zapisnika o provedenim kontrolama.

Kontrolori vrše uvid u dnevno propisane recepte po svakom ljekaru, odnosno kontrolisu ukupno propisane količine lijeka prema generičkom nazivu (broj originalnih pakovanja), jačini i obliku, prema propisanoj dnevnoj dozi lijeka i potrebnoj dužini trajanja terapije.

Obavljanjem redovne kontrole u Domu zdravlja Posušje u skladu sa Godišnjim planom kontrola, kontrolor je utvrdio određene nepravilnosti kod propisivanja lijekova sa Liste lijekova. Uvidom u zdravstvene kartone osiguranika kod četiri osiguranika utvrđena je promjena mesta boravka i neodgovarajuća medicinska dokumentacija, jer propisani lijekovi ovih osiguranika nisu prikazani u medicinskoj dokumentaciji što je navedeno u Zapisniku od 26. 2. 2021. godine. Nakon utvrđenih nelogičnosti kod propisivanja lijekova izdat je nalog za kontrolu propisivanja lijekova sa Liste lijekova za određene pacijente iz Posušja, te kontrolu ljekara koji su izvršili propisivanje na teret sredstava Zavoda. Osim toga, Zavod je od dvije liječnice iz Doma zdravlja Široki Brijeg zaprimio dopis u kojem navode da su prilikom propisivanja redovne terapije uočile da su sa njihovih ID lozinki određenim pacijentima propisani i dodatni „skupi lijekovi“ koji su 100% ili 50% na Listi lijekova (Salofalk tablete, Salofalk rektalne suspenzije, Medrol tablete i sl.), kao i da su svi ti lijekovi preuzeti u istoj apoteci u Širokom Brijegu. Uz dopis su dostavljene i izjave pacijenata u kojima navode da nisu koristili, niti preuzimali navedene lijekove. Shodno tome, Zavod je promijenio ID lozinku tim liječnicama, te izvršio uvid u sve kartone kod kojih se pojavila sumnja na navedene nepravilnosti.

Domu zdravlja Posušje upućen je dopis kojim se traži očitovanje od više ljekara za koje je Zavod postupcima kontrole došao do saznanja da su propisivali lijekove koji su preuzimani u apoteci u Širokom Brijegu. U prilogu dopisa dostavljen je pregled svih lijekova propisanih sa njihovih ID lozink.

Dva ljekara očitovala su se krajem marta 2021. godine, a u očitovanjima navode da nisu propisali niti jedan navedeni lijek, te da nemaju saznanja ko bi to mogao učiniti koristeći njihovu ID lozinku, dok je treći ljekar dao Izjavu kojom je priznao svu krivicu. Shodno navedenom, direktor Zavoda donio je Odluku o oduzimanju šifre, odnosno ovlaštenja za propisivanje lijekova ovom ljekaru, te o tome obavijestio Dom zdravlja Posušje u kojem je on bio angažovan po osnovu ugovora o djelu.

S obzirom na to da je utvrđeno značajnije nezakonito fakturisanje većeg broja recepata na teret sredstava Zavoda ovlašten je advokat koji će pravno zastupati Zavod u postupku zaštite imovinsko-pravnih interesa u vezi sa ugovornom apotekom iz Širokog Brijega. Ovlašteni advokat 14. 5. 2021. godine dostavio je apoteci Zahtjev za očitovanje u kojem je navedeno da nakon obavljenе kontrole od kontrolora Zavoda utvrđeno da je apoteka u periodu od septembra 2020. godine do aprila 2021. godine nezakonito Zavodu fakturisala veći broj recepata, čime je Zavod u tom periodu bio oštećen za iznos od 57.923 KM. U prilogu Zahtjeva dostavljen je spisak recepata koje Zavod osporava, te je neophodno da se apoteka očituje na utvrđeni iznos nezakonito fakturisanih recepata kako bi se moglo poduzeti dalje pravne radnje. Apoteka je 19. 5. 2021. godine dostavila Očitovanje u kojem navodi da je tačno da su ljekari propisivali terapiju koju jednim dijelom pacijenti ne koriste, da su pacijenti umjesto propisanih lijekova uzimali ortopedska pomagala, pelene, tlakomjere, inhalatore i sl., odnosno lijekove koje ne finansira Zavod i nisu na Listi lijekova, te da su svjesni da je navedeni postupak van zakonskih okvira. Međutim, dio recepata sa spiska recepata dostavljenog u prilogu je opravданo propisan, te su dostavljene izjave pacijenata da su preuzeli i koristili propisane lijekove.

Osim toga, 1. 6. 2021. godine sačinjeni su zapisnici o izvršenoj kontroli zdravstvenih kartona određenih osiguranika u Domu zdravlja Posušje i Domu zdravlja Široki Brijeg, u kojima je navedeno da kod kontrolisanih pacijenata niti jedan lijek koji se propisuje uz preporuku specijaliste nije evidentiran, niti postoje specijalistički nalazi koji potkrepljuju propisane lijekove. Naime, prilikom propisivanja lijekova kroz informatički sistem omogućeno je korištenje opcije „vidljivosti samo meni“ i koja omogućuje ljekaru da kreira pregled osjetljivog sadržaja za pacijente. Upravo ova opcija korištena je kod propisivanja sa tih šifri dodijeljenih ljekarima zaposlenim u Domu zdravlja Posušje. Navedena opcija informatičkog sistema dograđena je na način da je prilikom sačinjavanja izvještaja vidljiva i primjena opcije „vidljivosti samo meni“, a ova grupa izvještaja namijenjena je menadžmentu Zavoda.

Direktor Zavoda je 22. 12. 2021. godine donio Odluku o umanjenju ugovorne naknade koja se isplaćuje Domu zdravlja Posušje, zbog propisivanja lijekova sa Liste lijekova, na način koji nije u skladu sa Odlukom o privremenoj listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja, te se iznos od 5.237 KM umanjuje od mjesecne tranše za decembar 2021. godine, što je učinjeno i knjigovodstveno evidentirano.

Nakon okončanja kontrole, izvršen je obračun te za iznos od 51.345 KM umanjeni su računi koje je apoteka ispostavila Zavodu (dio propisanih recepata od 1.341 KM Zavod je priznao kao opravданo propisane), što je knjigovodstveno evidentirano. Nakon toga, advokat je sačinio obavijest o jednostranom raskidu Ugovora sa apotekom, a zaključen je i Sporazum od 13. 1. 2022. godine između apoteke i Zavoda kojim je utvrđeno da će se ukupan dug Zavoda prema apoteci umanjiti za iznos računa od 4.205 KM, koji je ispostavio advokat za izvršene usluge Zavodu.

Navedeni predmet, zbog utvrđivanja eventualne krivične odgovornosti 17. 1. 2022. godine predat je Ministarstvu unutrašnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke, a o njegovom statusu nismo dobili povratne informacije do okončanja ove revizije.

Osim kontrolora Zavoda, u skladu sa članom 19. Odluke o privremenoj Listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda, kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja, kontrolu propisivanja i izdavanja lijekova s Liste lijekova trebaju provoditi farmaceutski i zdravstveni inspektorji Uprave za inspekcijske poslove Županije Zapadnohercegovačke. Međutim, kako je prezentovano, Uprava nema zaposlene farmaceutske i zdravstvene inspektore.

Izdaci za ortopedске sprave i pomagala iskazni su u iznosu od 1.513.921 KM. Prava osiguranika utvrđena su Uredbom o obimu, uslovima i načinu ostvarenja prava osiguranih osoba na korištenje ortopedskih i drugih pomagala koja se odobravaju osiguranim licima u Županiji Zapadnohercegovačkoj i njenom izmjenom i dopunom,³⁴ kojom su utvrđeni obim, uslovi i način ostvarivanja prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala koja se odobravaju osiguranim licima sa područja ŽZH. Lista ortopedskih i drugih pomagala sastavni je dio navedene Uredbe. Osigurane osobe, prema Uredbi, imaju pravo na: ortopedska i druga pomagala, popravak pomagala, rezervne dijelove pomagala i potrošni materijal za pomagala. Osigurana osoba ostvaruje pravo na pomagalo pod uslovom obaveznog zdravstvenog osiguranja u Zavodu od najmanje šest mjeseci neprekidno, odnosno devet mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine prije nastanka potrebe za pomagalom, ako međudržavnim ugovorom nije drugačije propisano.

Uvidom u prezentovanu dokumentaciju konstatovano da je Zavod izvršio izbor ortopedskih kuća za 2021. godinu nakon provedenog Javnog poziva za dostavljanje prijava za zaključivanje ugovora za izradu i isporuku ortopedskih i drugih pomagala osiguranim osobama za 2021. godinu, koji je objavljen 27. 11. 2020. godine. Ugovori o nabavci i isporuci ortopedskih i drugih pomagala zaključeni su početkom januara 2021. godine s 27 dobavljača (19 apoteka i osam dobavljača koji se bave prometom ortopedskih pomagala).

Zavod učestvuje u troškovima nabavke ortopedskih sprava i pomagala do iznosa utvrđenih Listom ortopedskih i drugih pomagala. Usluge izdavanja pomagala vrše dobavljači s kojima Zavod ima zaključene ugovore o isporuci ortopedskih i drugih pomagala. Uvidom u dokumentaciju konstatovali

³⁴, „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 3/19, 23/21

smo da se fakture dostavljaju Zavodu na plaćanje, uz specifikaciju svih pomagala koja su taj mjesec izdata, uz koje je priloženo rješenje Komisije za lijekove, ortopedska i druga pomagala kojim se ostvaruje pravo.

Rashodi ino osiguranja iskazani su u iznosu od 578.245 KM (troškovi paušala u iznosu od 539.715 KM i stvarni troškovi u iznosu od 38.530 KM). Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Zavoda nije definisan način knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja i obaveza proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, kao ni uspostavljanje pomoćne evidencije.

U okviru Službe za odnose s osiguranicima vrše se prijave i odjave osiguranja za inozemne osiguranike. U Zavodu se ne vrši knjigovodstveno evidentiranje potraživanja i obaveza nastalih po osnovu paušalnih naknada i stvarnih troškova liječenja, kako u bilansnoj, tako ni u vanbilansnoj evidenciji. Također, Zavod nema uspostavljenu ni pomoćnu evidenciju potraživanja i obaveza proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, niti raspolaže podatkom o svojim ukupnim potraživanjima i obavezama po ovom osnovu. Zavod priznaje prihode po osnovu inozemnog osiguranja u trenutku naplate, odnosno ne evidentira potraživanja i razgraničenja, zbog čega nisu prezentovani podaci o ukupnom iznosu potraživanja i obaveza po ovom osnovu na 31. 12. 2021. godine. Potraživanja od FZZOIr-a, odnosno od inozemnih nosilaca osiguranja, naplaćuju se sa zakašnjenjem od nekoliko godina kako je prethodno navedeno.

Obračun paušalne naknade radi se na godišnjem nivou, te dostavlja FZZOIr-u najkasnije do 31. 3. tekuće godine za prethodnu godinu. Knjigovodstveno evidentiranje se ne provodi. Rashodi paušalne naknade evidentiraju se po primitku međusobnog obračuna paušalne naknade FZZOIr-a (rashodi evidentirani u 2021. godini odnose se na paušal za Hrvatsku za 2019. godinu i naknadni obračun za period 2016. do 2018. godine; akt FZZOIr-a 7. 9. 2021. godine), a ne u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala. Po primitku uplate FZZOIr dostavlja Zavodu tabelarni pregled međusobnog obračuna paušalne naknade, međutim nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje bi se mogli uvjeriti da se vrši kontrola uplata u odnosu na obračun koji je poslat FZZOIr-u.

Obračun stvarnih troškova priprema se kvartalno za sve zemlje, osim za Sloveniju, za koju se obračun izrađuje polugodišnje, u skladu s Međunarodnim ugovorima. Nakon što područni uredi Zavoda zaprime račune o nastalim stvarnim troškovima od ugovornih zdravstvenih ustanova, Služba za odnose s osiguranicima objedinjuje sve i sačinjava rekapitulaciju ukupnih stvarnih troškova od svih područnih ureda, koja se FZZOIr-u dostavlja kvartalno, do kraja narednog mjeseca nakon isteka kvartala.

FZZOIr podnosi obračune inozemnim nosiocima osiguranja, od kojih potražuje sredstva za pruženu zdravstvenu zaštitu inozemnim osiguranicima. FZZOIr sredstva doznačava Zavodu, nakon što ih naplati od inozemnih nosilaca osiguranja, a Zavod po uplati priznaje prihod od stvarnih troškova. Rashodi stvarnih troškova evidentiraju se u knjigovodstvenoj evidenciji Zavoda po primitku konačnog obračuna od FZZOIr-a.

Usluge hitne zdravstvene zaštite inozemnim osiguranicima (rashodi po osnovu stvarnih troškova) najvećim dijelom se pružaju u SKBM-u. Ugovorom o međusobnim odnosima u pružanju zdravstvene zaštite, zaključenim sa SKBM-om, u članu 6. definisano je da će Zavod SKBM-u isplaćivati sredstva za usluge pružene osobama koje su zdravstvenu zaštitu ostvarile na osnovu izdatog Bolesničkog lista od Zavoda (stvarni trošak), u skladu sa zaključenim Ugovorima o socijalnom osiguranju, te da će se ta sredstva isplaćivati u iznosu od 80% sredstava priznatih od inozemnih nosilaca osiguranja po ispostavljenom obračunu, a nakon naplate tih sredstava od nosilaca osiguranja. Međutim, Zavod nije doznačavao SKBM-u pripadajući iznos sredstava od stvarnih troškova, kako je Ugovorom utvrđeno. Ugovorima o pružanju usluga zdravstvene zaštite zaključenim s domovima zdravlja utvrđena je obaveza dostavljanja računa za pružene usluge (stvarni trošak) i mjesecnih izvještaja za osigurana lica po međunarodnim konvencijama o socijalnom osiguranju. Domovi zdravlja izvještaje dostavljaju Zavodu (uglavnom sadrže uputnice kojima su osiguranici upućeni na dalje liječenje u SKBM).

FZZOIr je dostavio Zavodu izvode za usaglašavanje stanja na 31. 12. 2021. godine prema kojima Zavod ima obaveze po osnovu stvarnih troškova liječenja prema SR Njemačkoj, Republici Hrvatskoj i

Republici Austriji u ukupnom iznosu od 20.408 KM, potraživanja po osnovu stvarnih troškova za liječenje od SR Njemačke, Republike Austrije i Republike Hrvatske u ukupnom iznosu od 217.942 KM.

Također, ima obaveze prema Republici Hrvatskoj i Makedoniji po osnovu paušalnih troškova u ukupnom iznosu od 6.189.177 KM (na Republiku Hrvatsku se odnosi 6.184.673 KM), te potraživanja od Crne Gore i Srbije po osnovu paušalnih troškova u ukupnom iznosu od 35.106 KM. Na izvodima za usaglašavanje stanja navedena je napomena da ukoliko ino nosilac osiguranja ispostavi reklamacije, odnosno kontrareklamacije, obračuni će podlijegati promjenama koje će uticati na konačan iznos potraživanja i obaveza Zavoda. Nije prezentovano da je Zavod dao primjedbe na dostavljene izvode.

Napominjemo da su u 2021. godini na osnovu Odluke o uknjižavanju u bilansnu evidenciju troškova paušala sa Republikom Hrvatskom za period od 2001. - 2012. godine obaveze u iznosu od 5.960.908 KM knjigovodstveno iskazane u Bilansu stanja na 31. 12. 2021. godine (prethodno bile iskazane u okviru vanbilansne evidencije), što je detaljnije pojašnjeno u tački 6.2.3 Izvještaja.

Zavod ne vrši knjigovodstveno evidentiranje potraživanja i obaveza (osim paušala s Republikom Hrvatskom zaključno sa 2012. godinom), odnosno rashoda i prihoda proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u skladu sa Zakonom o proračunima Županije Zapadnohercegovačke i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, niti ima uspostavljenu pomoćnu evidenciju potraživanja i obaveza po osnovu ino osiguranja, kako bi se osiguralo pravovremeno i kontinuirano usaglašavanje vlastite evidencije s FZZOIr-om.

Preporuke:

- *uspostaviti odgovarajuću knjigovodstvenu evidenciju i na propisanim bilansnim pozicijama evidentirati potraživanja i obaveze, odnosno prihode i rashode, proizašle iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, u skladu sa Zakonom o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;*
- *u saradnji s FZZOIr-om poduzeti aktivnosti na bržem rješavanju obaveza i potraživanja po osnovu paušalnih naknada i stvarnih troškova utvrđenih međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje.*

Rashodi po osnovu jednokratnih novčanih pomoći iskazani su u iznosu od 431.546 KM, a odnose se na jednokratnu pomoć – lijekovi (376.585 KM), bolničko liječenje – jednokratna pomoć (34.136 KM) i jednokratnu pomoć – ortopedска pomagala (20.825 KM). Ovi rashodi realizovani su na osnovu Odluke o dodjeli jednokratnih novčanih pomoći i grantova iz 2011. godine, kao i Odluke o dodjeli jednokratnih novčanih pomoći i grantova koju je 2. 6. 2021. godine donio Upravni odbor. Odlukom su utvrđeni kriteriji, uslovi i način dodjele jednokratnih novčanih pomoći iz sredstava Zavoda, koje će dodjeljivati Upravni odbor i direktor u skladu s Finansijskim planom Zavoda. Pravo na jednokratnu novčanu pomoć imaju osiguranici koji su oboljeli od teških bolesti, maligne neoplazme, sistemske bolesti, teške hronične bolesti, teške neurološke bolesti i drugih teških bolesti koje životno ugrožavaju osiguranika. Odlukom je propisano da će se dodjela novčane pomoći vršiti na zahtjev osiguranika – oboljele osobe, odnosno na zahtjev osobe koja se brine o teško oboljeloj osobi.

Isplate jednokratnih novčanih pomoći osiguranicima imaju karakter tekućih transfera pojedincima, zbog čega ih je trebalo evidentirati u skladu s članom 38. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Skrećemo pažnju na to da godišnja sredstva za ove svrhe, kojima raspolaže Upravni odbor i direktor, nisu utvrđena internim aktom ni Finansijskim planom za 2021. godinu, nego su planirana u okviru ostalih prava osiguranika.

Preporuka:

- *Finansijskim planom ili drugim internim aktom Zavoda utvrditi iznos sredstava kojima raspolaže Upravni odbor i direktor za isplatu jednokratnih novčanih pomoći, a njihovo evidentiranje vršiti u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekuci rashodi

Tekući transferi i drugi tekuci rashodi realizovani su u iznosu od 2.886.339 KM. Struktura najznačajnijih tekućih transfera je sljedeća: tekuci transferi pojedincima (2.850.080 KM), tekuci transferi neprofitnim organizacijama (31.360 KM) i tekuci transferi preduzećima (4.899 KM).

Tekući transferi pojedincima odnose se na: porodiljne naknade (1.499.057 KM), refundiranje naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad preko 42 dana na teret Zavoda (1.104.553 KM), refundiranje pogrebnih troškova osiguranika (172.323 KM), refundiranje putnih troškova i dnevnička zbog ostvarivanja zdravstvene zaštite (53.448 KM) i ostali transferi pojedincima (20.700 KM).

Tekući transferi za porodiljne naknade odnose se na isplaćene porodiljne naknade ženama-majkama u radnom odnosu kod fizičkih i pravnih osoba privatnog prava u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom Županije Zapadnohercegovačke.

Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom regulisano je da naknadu plaće za žene-majke koje su u radnom odnosu kod fizičkih i pravnih osoba privatnog prava obračunava i isplaćuje poslodavac, a da poslodavac koji uredno izmiruje doprinose na plaću za obavezno zdravstveno osiguranje prije i u toku korištenja porodiljnog dopusta žene-majke (koji nema dugovanja po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja), ima pravo na refundiranje isplaćenih naknada plaće, a isplatu vrši Zavod. Osnovicu za naknadu plaće čini prosječna plaća koju je žena-majka u radnom odnosu ostvarila u periodu od devet mjeseci prije otvaranja porodiljnog dopusta. Visina naknade plaće iznosi 70% od osnovice za naknadu plaće i ne može biti veća od prosječne plaće u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Zavoda za statistiku FBiH u mjesecu koji je prethodio otvaranju porodiljnog dopusta. Postupak za ostvarivanje prava na naknade provodi Centar za socijalni rad, koji jedan primjerak rješenja dostavlja podnosiocu zahtjeva, poslodavcu i Zavodu, koji imaju pravo žalbe na rješenje. Zavod vrši kontrolu isplate naknade plaće, odnosno zahtjeva za povrat sredstava. Naknadu plaće za žene-majke koje su u radnom odnosu kod pravnih osoba javnog prava (država, entitet, kanton, grad, općina, javno poduzeće, javna ustanova i dr.) obračunava i isplaćuje poslodavac, bez prava na povrat tih sredstava od Zavoda.

Zavod nije vršio isplatu porodiljskih naknada u roku od 30 dana od dana kada poslodavac predala Zahtjev za refundiranje u skladu s članom 184. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom. Uvidom u uzorkovanu dokumentaciju konstatovali smo da je povrat sredstava poslodavcima vršen s kašnjenjem i do 60 dana.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani u iznosu od 31.360 KM, a realizovani su na osnovu Odluke o dodjeli jednokratnih novčanih pomoći i grantova iz 2011. godine i Odluke o dodjeli jednokratnih novčanih pomoći i grantova koju je donio Upravni odbor 2. 6. 2021. godine. Odlukom o dodjeli jednokratnih novčanih pomoći i grantova koja je u primjeni od 2021. godine utvrđeno je ko ima pravo na dodjelu sredstava, kao obaveze neprofitnih organizacija da uz zahtjeve za dodjelu sredstava program provođenja planiranih aktivnosti, kao i izvještaje o namjenskom utrošku odmah po potrošnji sredstava, a najkasnije na zahtjev stručnih službi Zavoda. Izvještaji o namjenskom utrošku neprofitne organizacije dostavile su nakon utroška dodijeljenih sredstava.

Preporuka:

- **povrat sredstava poslodavcima po osnovu refundiranja porodiljnih naknada ženama - majkama u radnom odnosu kod fizičkih i pravnih osoba privatnog prava vršiti u roku utvrđenom Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom.**

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi realizovani su u iznosu od 1.055.327 KM, a odnose se na investiranje u domove zdravlja na području ŽZH. Na osnovu pristiglih zahtjeva, iskazanih potreba i predloženih projekata, Upravni odbor Zavoda 8. 12. 2021. godine donio je Odluku o isplati sredstava za investicije u zdravstvu

predviđene Finansijskim planom za 2021. godinu na koju je Vlada ŽZH dala saglasnost, u skladu sa članom 8. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Sredstva odobrena ovom Odlukom doznačavaju se domovima zdravlja nakon što dostave Zavodu zahtjev za isplatu sredstava po odobrenim projektima po završetku realizacije i zaključenih ugovora s izabranim dobavljačem. Sredstva su odobrena za finansiranje nabavke medicinskih i drugih uređaja, te za investicijsko ulaganje u građevinske objekte. Ukupna vrijednost investicija odobrenih ovom Odlukom iznosila je 999.044 KM.

Preostale odobrene investicije u zdravstvo u iznosu od 56.283 KM odobrene su na osnovu pojedinačnih odluka direktora u skladu sa Uredbom o osnivanju Zavoda, prema kojoj direktor može predstavljati i zastupati Zavod u pravnom prometu s trećim osobama, bez ograničenja do iznosa od 3.000 KM po pojedinom aktu raspolaganja, a preko tog iznosa uz saglasnost Upravnog odbora. Uvidom u uzorkovane pojedinačne odluke direktora konstatovali smo da su u najvećem broju slučajeva odobrena sredstva za nabavku medicinskih uređaja i aparata, ili za sufinansiranje dijela nabavke medicinskih uređaja, klima uređaja i slično.

Smatramo važnim istaknuti da federalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti nije predviđeno osiguranje sredstava za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova u finansijskom planu kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, već se sredstva za te namjene osiguravaju u kantonalnim budžetima u skladu s planom i programom mjera zdravstvene zaštite za područja kantona, koji utvrđuje Vlada ŽZH na prijedlog resornog ministra. S navedenom odredbom nije usklađen kantonalni Zakon o zdravstvenoj zaštiti, kojim je u članu 8. definisano da se finansijska sredstva za obavljanje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač ili suosnivač ŽZH, a koji obuhvata investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova – prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prevoznih sredstava, osiguravaju iz budžeta ŽZH i finansijskog plana Zavoda (preporuka data u tački 6.1.2.2 Izvještaja).

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2021. godinu Zavod je iskazao izvršenje prihoda u iznosu od 60.774.710 KM i rashoda i izdataka u iznosu od 55.632.692 KM. Pozitivan finansijski rezultat za 2021. godinu iskazan je u iznosu od 5.142.018 KM.

Odluku o usvajanju Finansijskog izvještaja Zavoda za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine i Odluku o usvajanju Završnog računa Zavoda za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine donio je Upravni odbor 25. 2. 2022. godine. Također, Upravni odbor donio je Odluku o raspodjeli viška prihoda nad rashodima po Finansijskom izvještaju Zavoda za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine, prema kojoj se višak prihoda nad rashodima usmjerava za sredstva rezervi u iznosu od 1.756.199 KM, a ostatak za obavljanje i razvoj djelatnosti Zavoda.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe iskazani su u iznosu od 24.081.337 KM, a čine ih: gotovinska sredstva (23.550.584 KM) i kratkoročni plasmani (530.753 KM).

Gotovinska sredstva, iskazana su u iznosu od 23.550.584 KM, a odnose se na stanja iskazana na: transakcijskom računu kod Addiko Bank d.d. Sarajevo (22.224.153 KM), transakcijskom računu kod UniCredit Bank d.d. Mostar (1.324.930 KM), deviznom (EUR) računu kod Addiko Bank d.d. Sarajevo (587 KM), deviznom (HRK) računu kod Addiko Bank d.d. Sarajevo (148 KM) i gotovina u glavnoj blagajni (766 KM). Depozitni račun kod Addiko Bank d.d. Sarajevo na 31. 12. 2021. godine nije imao stanje.

Kratkoročni plasmani, iskazani u iznosu od 530.753 KM i odnose se na: sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu depozita kod Hercegovačke banke d.d. Mostar (384.207 KM) i sumnjiva i

sporna potraživanja od Javne ustanove „Ljekarne Županije Zapadnohercegovačke“ Ljubuški (146.546 KM). Ukupno prznata potraživanja Zavoda po osnovu depozita kod Hercegovačke banke d.d. Mostar iznosila su 548.970 KM, od čega je iznos od 164.763 KM naplaćen u 2015. i 2016. godini.

Sumnjiva i sporna potraživanja Javne ustanove „Ljekarne Županije Zapadnohercegovačke“ Ljubuški odnose se na avansno plaćanje Zavoda u 2013. godini po Odluci Upravnog odbora. Stečajni postupak nad ovom ustanovom pokrenut je u 2015. godini, nije prezentovana potvrda o prijavi Zavoda potraživanja iz stečajne mase navedene ljekarne.

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izještajima Zavoda na 31. 12. 2021. godine iskazana su stalna sredstva u vrijednosti od 2.159.257 KM (nabavna vrijednost 3.391.852 KM, ispravka vrijednosti 1.232.595 KM). Izvori stalnih sredstava iskazani u iznosu od 2.078.282 KM, što ukazuje da nije izvršeno usaglašavanje stanja sredstava s izvorima stalnih sredstava za iznos od 80.975 KM. Neslaganje je iskazano i na početnom stanju 2021. godine, što ukazuje da potiče iz ranijeg perioda.

Struktura stalnih sredstava je sljedeća: građevinski objekti (1.940.703 KM), oprema (166.444 KM), stalna sredstva u obliku prava (36.686 KM) i transportna sredstva (15.424 KM).

Tokom 2021. godine izvršena je nabavka stalnih sredstva u iznosu od 252.740 KM, koliko su evidentirani i izdaci za nabavku stalnih sredstava. Iskazano povećanje odnosi se na: rekonstrukcije i investiciono održavanje objekata u kojima su smješteni područni uredi Posušje i Ljubuški (131.566 KM), nabavku uredske opreme (99.434 KM) i nabavku namještaja (21.740 KM). Istovremeno, po izvršenom popisu sredstava i obaveza provedeno je rashodovanje opreme i namještaja zbog dotrajalosti i neupotrebljivosti sadašnje vrijednosti 1.959 KM (nabavna vrijednost 28.480 KM, otpisana vrijednost 26.522 KM).

U okviru stalnih sredstava na 31. 12. 2021. godine iskazani su građevinski objekti sadašnje vrijednosti od 1.940.703 KM, za koje nije prezentovana vjerodostojna dokumentacija o vlasništvu. Iskazana vrijednost odnosi se na građevinski objekat u kojem je smješteno sjedište Zavoda i građevinske objekte u kojima su smješteni područni uredi Zavoda. Građevinski objekat u kojem je sjedište Zavoda, prema ZK izvodu broj 1238 iz 2021. godine uknjižen je na Vladu ŽZH s pravom vlasništva 1/1 kao zgrada s dvorištem, te nije etažiran, a Zavod ga koristi skupa sa Službom za zapošljavanje Županije Zapadnohercegovačke i Policijskom upravom Grude. Prema posjedovnom listu br. 344 iz 2015. godine, kao nosilac prava za objekat u Ljubuškom još uvijek je upisan Zavod za socijalno osiguranje. Objekat u Širokom Brijegu je, prema zemljišnoknjižnom izvodu br. 1877 iz 2018. godine, još uvijek uknjižen kao građevinski plac koji je u društvenom vlasništvu. Kao nosilac prava za objekta u Posušju je, prema posjedovnom listu br. 803 iz 2015. godine, još uvijek upisana Samoupravna interesna zajednica za stambenu i komunalnu izgradnju Posušje, te je u toku uspostava etažnog zemljišnoknjižnog uloška. Uvidom u ZK izvodu br. 2663 iz 2021. godine vidljivo je da za objekat u kojem je smješten područni ured u Grudama uspostavljen zajednički suvlasnički prostor, bez definisanog vlasnika, a prema prezentovanim podacima, poduzete su određene aktivnosti, međutim etažiranje, kao i upis prava vlasništva nisu okončani.

Za građevinske objekte sadašnje vrijednosti od 1.940.703 KM, evidentirane u poslovnim knjigama, Zavod ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu, posjedu ili pravu korištenja, i nije izvršeno usaglašavanje stanja sredstava s izvorima stalnih sredstava.

Preporuke:

- **osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora iskazanih u poslovnim knjigama Zavoda;**
- **izvršiti usaglašavanje stanja sredstava s izvorima stalnih sredstava, kako je propisano odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 14.327.127 KM i odnose se na: kratkoročne tekuće obaveze.

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se na: obaveze prema zdravstvenim ustanovama u iznosu od 7.451.363 KM (obaveze prema ugovornim zdravstvenim ustanovama i apotekama), obaveze prema dobavljačima u iznosu od 6.674.610 KM i ostale usluge 88 KM. Prema prezentovanim podacima, od ukupno iskazanih obaveza prema ugovornim zdravstvenim ustanovama i apotekama iznos od oko 833.239 KM se odnosi na obaveze koje su starije od 12 mjeseci (obaveze prema bolnicama iz Republike Hrvatske). Zavod je u februaru 2022. godine dostavio prijedloge za otpis zastarjelih dugovanja svim bolnicama u Republici Hrvatskoj u kojima je navedeno da je uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju i analitičke kartice utvrđeno da su ove obaveze iz ranijih godina i da se smatraju zastarjelim, te da predlažu da se ova obaveze otpisu i isknjiže iz ustanova (Zavoda i svih bolnica prema kojima su iskazane zastarjele obaveze). Do okončanja revizije nije prezentovan odgovor bolnica iz Republike Hrvatske na upućeni Prijedlog otpisa.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su u iznosu od 6.674.610 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 6.601.638 KM. Više iskazane obaveze najvećim dijelom u iznosu od 5.960.908 KM odnose na obaveze prema Federalnom zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, odnosno prema inozemnim nosiocima osiguranja, po osnovu paušalnih naknada nastalih po Ugovoru o socijalnom osiguranju između BiH i Hrvatske (paušal za period 2001. – 2012. godine).

Upravni odbor Zavoda 8. 12. 2021. godine donio je Odluku o uknjižavanju u bilansnu evidenciju troškova paušala sa Republikom Hrvatskom za period od 2001. - 2012. godine (u daljem tekstu: Odluka) kojom je utvrđeno da će se knjiženje troškova paušala izvršiti u bilansnoj evidenciji na odgovarajućem kontu kratkoročnih tekućih obaveza, a na teret izvora sredstava rezervi. Vlada ŽZH Zaključkom od 21. 12. 2021. godine dala je pozitivno mišljenje na ovu Odluku.

Tokom 2021. obaveze u iznosu od 5.960.908 KM knjigovodstveno su evidentirane na način utvrđen Odlukom. Skrećemo pažnju da su navedene obaveze u skladu sa ranije donesenim aktima bile iskazane u okviru vanbilansne evidencije. Od ukupno iskazanih obaveza prema dobavljačima iznos od 5.960.908 KM (paušal sa Republikom Hrvatskom) odnosi na obaveze koje su starije od 12 mjeseci.

U okviru kratkoročnih tekućih obaveza iskazane su obaveze prema zaposlenima u iznosu od 201.241 KM, što nije u skladu sa članom 23. stav (2) Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH³⁵, kojim je definisano da se Bilans stanja popunjava preuzimanjem salda sa konta stanja iz Glavne knjige.

Obaveze prema zaposlenima odnose se na: obaveze po osnovu plaće za decembar 2021. godine u iznosu od 143.436 KM, obaveze za naknade troškova zaposlenih za decembar 2021. godine u iznosu od 22.249 KM, obaveze za naknade fizičkim osobama uključujući poreze i doprinose u iznosu od 18.406 KM (obaveze za rad u komisijama, obaveze po osnovu zaključenih ugovora o djelu, obaveze prema članovima Upravnog odbora) i ostale obaveze u iznosu od 17.150 KM.

Osim navedenog, u okviru obaveza prema zaposlenima evidentirane su obaveze prema fizičkim licima u iznosu od 18.406 KM, što nije u skladu s Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike, koji je propisan i čini dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **obaveze za naknade prema fizičkim licima evidentirati u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21

6.2.4 Popis sredstava i obaveza

Direktor Zavoda 17. 12. 2021. godine donio je Odluku o redovnom popisu u skladu sa Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obaveza iz 2015. godine. Odlukom je predviđeno formiranje dvije komisije i to: Komisije za popis materijalne imovine, inventara, novca i vrijednosti u sefovima (u daljem tekstu: Komisija) i Centralna komisija za popis imovine, potraživanja i obaveza (u daljem tekstu: Centralna popisna komisija). Navedene komisije direktor je imenovao odlukama od 17. 12. 2021. godine.

Izvještaj o popisu imovine, potraživanja i obaveza Zavoda sačinila je Centralna popisna komisija 16. 2. 2021. godine, u kojem su objedinjeni podaci popisane imovine, potraživanja i obaveza. Izvještaj o popisu direktor je usvojio 17. 2. 2021. godine, a Upravni odbor je 25. 2. 2021. godine donio Odluku o davanju saglasnosti na Odluku direktora o usvajanju Izvještaja o redovnom popisu i Odluku o otpisu stalnih sredstava. Vlada ŽZH je 12. 4. 2022. godine Odlukom dala saglasnost na Odluku o otpisu stalnih sredstava.

Izvještaj - Zapisnik o obavljenom redovnom naturalnom popisu materijalne imovine, inventara, novca i vrijednosti u sefovima Komisija je sačinila 31. 1. 2022. godine. U njemu je navedeno da je popis obavljen u četiri područna ureda i u sjedištu Zavoda, te konstatovano da uspoređujući stvarno stanje i stanje iskazano na popisnoj listi na 31. 12. 2020. godine (što može upućivati na to da su polazna osnova za popis bile popisne liste na 31. 12. 2020. godine) utvrđena je usklađenost u visokom procentu, ali su ipak utvrđene i određene neusklađenosti.

U Izvještaju su, za područne urede i sjedište, stalna sredstva taksativno navedena po kategorijama: „stalna sredstva koja su nabavljena tokom 2021. godine“ i „stalna sredstva koja je se ne nalaze u prostoru ili ih je zbog dotrajalosti i neispravnosti potrebno otpisati“. Osim toga, za područni ured Ljubuški navedeno da je adaptacija u toku, da je ured izmješten na drugu lokaciju, te da će se nakon adaptacije izvršiti detaljan popis. Do okončanja revizije nije prezentovano da je izvršen popis u ovom područnom uredu. Osim toga, nisu prezentovane naturalne popisne liste, zbog čega ne možemo potvrditi da je naturalni popis uopće izvršen, ni da je nakon obavljenog popisa izvršeno usaglašavanje stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem. Tako sačinjen Izvještaj Komisija je predala Centralnoj popisnoj komisiji.

Popisne liste stalnih sredstava koje je sačinila Centralna popisna komisija nakon usklađivanja stvarnog s knjigovodstvenim stanjem sastavni su dio Izvještaja o popisu imovine, potraživanja i obaveza. U Izvještaju o popisu imovine, potraživanja i obaveza Centralne popisne komisije navedena su zbirna stanja nabavne vrijednosti, ispravaka vrijednosti i sadašnje vrijednosti stalnih sredstava prije usklađivanja i nakon usklađivanja i kratkoročnih obaveza, te skrenuta pažnja da su obaveze za paušalne naknade sa Republikom Hrvatskom u iznosu od 5.960.908 KM iskazane na kratkoročnim obavezama, a ranije su bile evidentirane na vanbilansnoj evidenciji. Pored ovoga, konstatovano da je obaveze prema bolnicama u Republici Hrvatskoj koje se odnose na prethodne periode (od 2001. godine) potrebno usaglasiti s navedenim bolnicama, a nakon toga otpisati zastarjele obaveze, bez da je navedeno o kojem iznosu obaveza se radi, kao i o kojem iznosu zastarjelih obaveza se radi.

U prilogu izvještaja su popisne liste otpisanih sredstava sadašnje vrijednosti 1.959 KM (nabavna vrijednost 28.480 KM, otpisana vrijednost 26.522 KM). Uvidom u konfirmacije salda dobavljača, konstatovali smo da je 68% obaveza prema zdravstvenim ustanovama i apotekama usaglašeno (od nepotvrđenih obaveza prema zdravstvenim ustanovama najveći dio odnosi se na dugove prema bolnicama u Republici Hrvatskoj) i 16% ukupno iskazanih obaveza prema materijalnim dobavljačima i dobavljačima ortopedskih pomagala.

Nije proveden sveobuhvatan popis, niti je utvrđeno stvarno stanje imovine, jer nije popisana imovina područnog ureda Ljubuški. Ne možemo potvrditi da je izvršen naturalni popis imovine i obaveza, jer do okončanja revizije nisu prezentovane naturalne popisne liste, kao ni dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo da je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi da je popis stalnih sredstava izvršen kako je propisano članovima 21. i 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *kod provođenja redovnog godišnjeg popisa utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 60.774.710 KM i ukupne novčane isplate od 53.662.462 KM, što je rezultovalo pozitivnim novčanim tokom u iznosu od 7.112.248 KM. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Zavoda 5. 2. 2021. godine usvojio je Plan javnih nabavki za 2021. godinu. Njime su utvrđene robe, usluge i radovi koji će biti predmet nabavke u 2021. godini, procijenjena vrijednost nabavke, vrsta postupka, okvirni datum pokretanja postupka, okvirni datum zaključenja ugovora i izvor finansiranja. Procijenjena vrijednost planiranih javnih nabavki iznosila je 1.294.956 KM.³⁶ Izmjena Plana javnih nabavki za 2021. godinu izvršena je 26. 10. 2021. godine, kojim su pojedini postupci dodati, a izvršena je i korekcija procijenjene vrijednosti javnih nabavki bankarskih usluga i telefonske centrale. Procijenjena vrijednost planiranih javnih nabavki sa izmjenama iznosila je 1.416.636 KM, planirano je 56 postupaka, i to: tri otvorena postupka, 12 konkurentske zahtjeve za dostavom ponuda, 39 direktnih sporazuma i dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja.

Prema dostavljenom pregledu provedenih postupaka javnih nabavki i zaključenih ugovora (postupci predviđeni Planom javnih nabavki za 2021. godinu), Zavod je proveo 30 postupaka javnih nabavki ukupne ugovorene vrijednosti od 880.654 KM (jedan otvoreni postupak u vrijednosti od 406.059 KM, šest konkurentske zahtjeve u vrijednosti od 218.194 KM), dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja od 185.022 KM i 21 direktni sporazum u vrijednosti od 71.389 KM.

Izvršen je uvid u jedan otvoreni postupak (406.059 KM), tri konkurentske zahtjeve (155.203 KM), jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja (159.596 KM) i četiri direktna postupka (22.679 KM):

- nabavka elektronskih čip zdravstvenih kartica i čitača kartica provedena je putem otvorenog postupka kojim je odabran dobavljač „Hertronic“ d.o.o. Grude, sa kojim je zaključen ugovor u vrijednosti od 406.049 KM 14. 2. 2022. godine;
- nabavka vakcina protiv sezonske gripe provedena je putem konkurentske zahtjeve kojim je odabran dobavljač „Inel-Med“ d.o.o. Mostar, s kojim je zaključen ugovor u vrijednosti od 56.160 KM 22. 11. 2021. godine;
- nabavka uredskog i štampanog materijala provedena je putem konkurentske zahtjeve kojim je odabran dobavljač „Logotip“ d.o.o. Široki Brijeg, s kojim je zaključen ugovor u vrijednosti od 52.497 KM 22. 11. 2021. godine;
- nabavka bankarskih usluga provedena je putem konkurentske zahtjeve kojim je odabran dobavljač „Sberbank BH“ d.o.o. Sarajevo, s kojim je zaključen ugovor u vrijednosti od 46.546 KM 31. 12. 2021. godine na period od dvije godine;
- nabavka usluga održavanja informatičkog sistema provedena je putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja kojim je odabran dobavljač „Crvena nit“ d.o.o. Stobreč, s kojim je zaključen ugovor u vrijednosti od 159.596 KM 14. 10. 2021. godine na period od dvije godine;

---

³⁶ Sve iskazane vrijednosti javnih nabavki su s uključenim PDV-om.

- direktni sporazumi: dezinfekcijskih i zaštitnih sredstava (5.847 KM), higijenskih potrepština za toalete (6.209 KM), održavanje i servisiranje računara i opreme (4.597 KM) i servisiranje, čišćenje, dezinfekcija i punjenje klima uređaja (6.026 KM).

Pored navedenog, izvršen je uvid i u tri otvorena postupka ukupne vrijednosti 349.797 KM, koji su planirani za 2020., pokrenuti krajem 2020., a čija je realizacija izvršena tokom 2021. godine:

- nabavka radova na rekonstrukciji Područnog ureda u Ljubuškom provedena je putem otvorenog postupka kojim je odabran dobavljač „GD Konstrukcije“ d.o.o. Mostar, s kojim je zaključen ugovor u vrijednosti od 148.590 KM 15. 2. 2021. godine;
- nabavka radova na rekonstrukciji Područnog ureda u Posušju provedena je putem otvorenog postupka kojim je odabran dobavljač „Dominc“ d.o.o. Čitluk, s kojim je zaključen ugovor u vrijednosti od 113.490 KM 13. 4. 2021. godine;
- nabavka računara i pisača provedena je putem otvorenog postupka kojim je odabran dobavljač „Hertronic“ d.o.o. Grude, s kojim je zaključen ugovor u vrijednosti od 87.717 KM 10. 2. 2021.

Uvidom u navedene postupke javnih nabavki nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Pregledom planiranih i provedenih postupaka javnih nabavki u 2021. godini konstatovano je da je dio postupaka pokrenut krajem 2021., a za koje će ugovori biti zaključeni i realizacija izvršena tokom 2022. godine. Najznačajniji se odnose na tri otvorena postupka ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 599.040 KM (nabavka elektronskih čip zdravstvenih kartica, ribona i čitača kartica od 409.500 KM, nabavka radova na rekonstrukciji Područnog ureda Grude od 119.340 KM, nabavka računara i pisača za potrebe domova zdravlja od 70.200 KM). Shodno navedenom, provođenjem postupaka javnih nabavki (koje su planirane Planom javnih nabavki za 2021. godinu i za koje su osigurana sredstva Finansijskim planom za 2021. godinu) krajem 2021. godine izvršava se preuzimanje obaveza na teret naredne godine. **To nije u skladu s članom 31. Zakona o proračunima Županije Zapadnohercegovačke, kojim je propisano da budžetskim korisnicima nije dopušteno stvarati obaveze, odnosno rashode ili opterećenja budžetskih pozicija iznad iznosa odobrenog operativnog budžeta.**

Preporuka:

- *pravovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini, a preuzimanje obaveza na teret budžeta vršilo u skladu s odredbama Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj.*

8. PROCESI ODRŽAVANJA I RAZVOJA INTEGRALNOG INFORMACIONOG ZDRAVSTVENOG SISTEMA (IZIS)

Integralni informacioni sistem zdravstva IZIS čine dijelovi SANUS++ sistema koji podržava procese u zdravstvu ŽZH, računovodstveni sistem (RUN) i OOD sistem za obračun plata. SANUS++ se koristi se u područnim uredima zavoda, domovima zdravlja s područnim ambulantama i ugovornim apotekama u ŽZH, podržava procese evidencija o osiguranicima i osiguranim licima, procesima u domovima zdravlja, proces evidencija potrošnje lijekova sa esencijalne liste, proces izdavanja ortopedskih pomagala. SANUS++ razmjenjuje podatke s informacionim sistemima SKBM-a, Porezne uprave FBiH, Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH i bankama. Čine ga moduli: zzoHealth, zzoMedical, zzoPharmacy, zzoPrescription, zzoAdmin, zzoServices. Informacije se obrađuju u realnom vremenu (online), na mjestu nastanka. Razvila ga je firma Crvena nit d.o.o. u periodu 2005-2006. godine, u više faza, u okviru osnovnog ugovora br. 05-01-207/04 od 30. 12. 2004. godine (vrijednost programske osnovice 9000 EUR i razvoj preostalih projekata 80.000 EUR) i pojedinačnim ugovorima za svaku fazu. U 2015. godini izvršena je verifikacija IZIS-a u odnosu na tehničko-tehnološku usklađenost kantonalom regulativom o arhitekturi informacionog sistema u zdravstvu. U prethodnom periodu u okviru IZIS-a razvijene su nove aplikacije za računovodstvo i finansije – glavna knjiga i obračun i evidencije plaća, a zamijenjena je i baza podataka za navedene aplikacije (umjesto Oracle implementiran Mongo DB). U 2019. godini vršena je nadogradnja izvještavanja IZIS-a i prilagođavanje aplikacija za uvođenje smart kartica umjesto (papirnih) zdravstvenih iskaznica. U revidiranoj godini

razvijena je aplikacija za evidenciju stalnih sredstava. Investicijska ulaganja u softver, zaključno s 2019. godinom, iznosila su cca 250.000 KM.

Nisu informatizirane laboratorije (LIS), stomatološke ambulante, kao i higijensko-epidemiološke službe. Zavod je za LIS razmatrao opcije kupovine gotovog softverskog paketa koji ima funkcionalnost direktnog očitanja vrijednosti sa laboratorijskog uređaja, a druga je opcija razvoj, odnosno dogradnja u okviru IZIS-a kada bi se vršio unos parametara u bazu. Aktivnosti na daljnjoj informatizaciji zdravstva i razvoja IZIS-a definisane su kao strateški projekat u okviru razvojne mјere povećanja kvaliteta zdravstvene i socijalne zaštite za ostvarenje cilja društveno odgovorne županije Strategije razvoja Župnije Zapadnohercegovačke za period 2021-2027 i Akcijskog plana za period 2021-2024. godine. Vlada ŽZH odredila je Zavod za nosioca razvojnih aktivnosti, a za koordinatora nadležno Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Županije Zapadnohercegovačke.

IZIS nije bio dokumentovan, odnosno nije bilo opisa sistema, kao ni pisanih uputstava za korištenje, a sva uputstva za rad sa sistemom davala su se usmeno. U uslovima nedokumentovanosti teško je pratiti dogradnje sistema za nove funkcionalnosti. Ured za reviziju u revizorskom izvještaju za 2019. godinu dao je preporuku da se sistem dokumentuje. U vezi s navedenim prezentovan nam je izrađeni dokument „Knjiga uputstava za korištenje programa SANUS++“ (59 stranica).

Softverske aplikacije u okviru IZIS-a održava softversko društvo koje je autor i vlasnik izvornog koda i autorskih prava na aplikativnom softveru (Crvena nit d.o.o. Stobreč, Hrvatska). Održavanje podrazumijeva usklajivanje softverskih aplikacija sa zakonskim propisima. Uvidom u mјesečne izvještaje koja je dobavljač počeo dostavljati u januaru 2020. godine, nakon obavljene prethodne revizije za 2019. godinu, konstatovali smo da on, osim izmjena na softverskim aplikacijama, vrši poslove podrške korisnicima i administriranja sistema. Do zaključenja novog ugovora u revidiranoj godini, održavanje je vršeno na osnovu Ugovora o održavanju programskog rješenja integralnog informacionog sistema od 10. 6. 2008. godine, kojim je utvrđena paušalna naknada za troškove održavanja u iznosu od 1.500 EUR mјesečno. U toku revidirane godine proveden je pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku usluga održavanja sistema SANUS++.

Ugovor je zaključen na period od 24 mjeseca. Kao i u prethodnom ugovoru, ugovoren je fiksni iznos održavanja (81.600 EUR bez PDV), sa plaćanjem mјesečnih paušalnih naknada 3.400 EUR bez PDV-a. Ugovorom je definisana i cijena sata nadogradnje u iznosu od 35 EUR bez PDV-a. Razlog za povećanje cijene održavanja su nadogradnje funkcionalnosti IZIS-a koje su povećale i obim održavanja u odnosu na vrijeme kada je zaključen prethodni ugovor. Novim ugovorom definisano je raspolaganje izvornim kodom, kao i uslovi otkupa IZIS-a u slučaju raskida ugovora o održavanju. U slučaju da autor nije u mogućnosti da održava ili jednostrano raskida ugovor, dužan je Zavodu ustupiti izvorni kod besplatno. Za sporazumno raskid ili otkup zbog pozitivnih zakonskih propisa koji bi naložili otkup Zavod plaća „osnovnu“ cijenu od 89.000 EUR bez PDV, a duplu osnovnu cijenu za jednostrani raskid ugovora Zavoda.

Ugovor s firmom „Crvena nit“ o nadogradnji aplikacija za korištenje smart kartice umjesto sadašnje papirne iskaznice, kao i dogradnju sistema za funkcionalnost kreiranja elektronskog obrasca za prijavu malignih oboljenja, zaključen je u augustu 2019. godine, sa rokom završetka od godinu dana i plaćanjem po izvršenju usluga. Realizovana je usluga izrade elektronskog obrasca za prijavu malignih oboljenja, koja je i plaćena.

Prema navodima odgovornih, firma „Crvena nit“ izvršila je svoje ugovorene obaveze za prilagođavanje, odnosno dogradnju aplikacija, ali nam to nisu prezentovali jer nemaju pristup izvornom kodu. U rokovima za realizaciju ugovora Zavod nije definisao izgled zdravstvene iskaznice, kao ni podatke koji će biti na iskaznici. Izgled elektronske zdravstvene iskaznice definisan je federalnim propisom, kojim nije predviđena fotografija nosioca osiguranja na iskaznici, kao ni čip sa podacima iz zdravstvenog kartona. Za identifikaciju osiguranog lica prezentuje se i lična karta osiguranika. Zavod je, po uzoru na druge zemlje članice EU (Njemačka), dodao fotografiju na dio iskaznice čiji sadržaj nije striktno određen, a kao razlog odgovorni navode da za identifikaciju uz smart karticu neće biti potrebna lična karta. U vezi s navedenim, Zavod se s krajem 2019. godine dopisom obratio Agenciji za

identifikacijska dokumenata sa zahtjevom da se fotografije osiguranih lica preuzmu iz sistema IDEEA, što nije prihvaćeno sa obrazloženjem da je fotografija biometrijski podatak i da Agencija nema ovlasti da ga ustavi. Također, upućen je upit Agenciji za zaštitu ličnih podataka za mišljenje u vezi dodavanja fotografije osiguranog lica na elektronsku zdravstvenu iskaznicu. Agencija je u odgovoru preporučila da Zavod kao kontrolor razmotri neophodnost fotografije na elektronskoj zdravstvenoj iskaznici jer ona ne može zamijeniti zakonom propisane dokumente za identifikaciju, čime se gubi svrha postavljanja fotografije.

U navedenom roku Zavod nije izvršio nabavku smart kartica i čitača. Rok za realizaciju ugovora istekao je 2020. godine, a nije izvršena zamjena postojećih zdravstvenih iskaznica smart karticama. Iako je izvršeno prilagođavanje aplikacija za rad sa smart karticama i razvijen modul za izdavanje kartica, nisu mogla biti provedena sva testiranja i puštanje u rad.

Finansijska sredstva za nabavku planirana su u revidiranoj godini, te je 31. 12. 2021. pokrenut otvoreni postupak javne nabavke smart kartica (50.000 komada), ribona i čitača kartica (100 komada), (350.000 KM bez PDV), koji je realizovan početkom 2022. godine.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Zavod je 24. 6. 2022. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U komentaru su data obrazloženja koja se odnose na kvalifikaciju vezanu za donošenje Finansijskog plana, Rebalansa finansijskog plana i planiranje izdvajanja obaveznih rezervi u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i obrazloženje na primjedbu koja se odnosi na izvršenje popisa u područnom uredu Ljubuški.

Obrazloženje za donošenje Finansijskog plana i Rebalansa finansijskog plana nismo prihvatali jer Zavod kod donošenja ovih akata nije u potpunosti primjenjivao odredbe Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj u dijelu sadržaja i rokova planiranja. Također, obrazloženje koje se odnosi na planiranje izdvajanja sredstava obaveznih rezervi u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o proračunima Županije Zapadnohercegovačke nismo prihvatali s obzirom na to da je Zavod obavezan planirati izdvajanje obaveznih rezervi u visini od 5% ukupnih rashoda ostvarenih u prethodnoj godini u skladu s članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

U komentarima vezanim za popis imovine i obaveza u područnom uredu Ljubuški nisu iskazana neslaganja, već je navedeno da je imenovana Komisija za vanredni popis materijalne imovine, inventara, novca i vrijednosti u sefovima Odlukom direktora od 23. 6. 2022. godine, kojom je utvrđen krajnji rok za izvršenje popisa: 23. 7. 2022. godine (dostavljena Odluka).

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku reviziju zavoda, fondova i agencija

Marijana Milićević

Tim za reviziju

Merima Čerkez – voditeljica tima

Ante Čović – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu						
Naziv pravnog lica: Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2) x100	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)	59.587.300	60.774.710	52.215.513	1.187.410	102	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	57.434.600	58.854.755	50.542.095	1.420.155	102	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0	
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	57.434.600	58.854.755	50.542.095	1.420.155	102	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0	
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0	
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0	
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0	
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	2.152.700	1.919.955	1.673.418	-232.745	89	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	2.152.700	1.919.955	1.673.418	-232.745	89	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0	
Ostali prihodi od imovine	2.152.700	1.919.955	1.673.418	-232.745	89	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0	
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	0	0	0	0	
Administrativne takse	0	0	0	0	0	
Sudske takse	0	0	0	0	0	
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0	
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	0	
Neplanirane uplate – prihodi	0	0	0	0	0	
Novčane kazne	0	0	0	0	0	
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0	
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0	
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0	
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0	
16. Donacije	0	0	0	0	0	

	II RASHODI (od 1 do 7)	58.517.300	55.379.952	49.926.652	-3.137.348	95
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.010.000	1.851.886	1.725.209	-158.114	92
	Bruto plaće i naknade plaća	1.650.000	1.564.776	1.456.753	-85.224	95
	Naknade troškova zaposlenih	360.000	287.110	264.456	-72.890	80
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	190.000	164.357	153.323	-25.463	87
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	50.977.500	49.421.863	44.909.556	-1.555.637	97
	Putni troškovi	14.000	703	764	-13.297	5
	Izdaci za energiju	43.000	34.476	33.491	-8.525	80
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	49.000	49.763	48.558	763	102
	Nabavka materijala i sitnog inventara	7.071.322	6.820.833	6.820.833	-353.178	95
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	20.000	14.163	15.479	-5.837	71
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	15.000	14.879	10.019	-121	99
	Izdaci za tekuće održavanje	80.000	61.266	54.719	-18.734	77
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	45.000	61.837	64.937	16.837	137
	Ugovorene i druge posebne usluge	43.287.000	42.113.455	37.860.756	-1.173.545	97
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.036.000	2.886.339	2.225.349	-149.661	95
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
	Tekući transferi pojedincima	2.940.000	2.850.080	2.194.631	-89.920	97
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	40.000	31.360	27.200	-8.640	78
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	6.000	4.899	3.518	-1.101	82
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	50.000				
5.	Kapitalni transferi	1.100.000	1.055.327	913.215	-44.673	96
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	1.100.000	1.055.327	913.215	-44.673	96
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	1.203.800			-1.203.800	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	1.070.000	5.394.758	2.288.861	4.324.758	504
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.070.000	252.740	186.420	-817.216	24
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	470.000	121.174	19.817	-348.826	26
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	600.000	131.566	166.603	-468.434	22
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	1.070.000	252.740	186.420	-817.216	24
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE)	0	5.142.018	2.102.441	5.142.018	
	= UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tkući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)					
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0

Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1. Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2. Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
Vanjske otplate	0	0	0	0	0
Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
Otkup duga	0	0	0	0	0
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	5.142.018	2.102.441	5.142.018	

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2021. godinu odobrilo 15. 2. 2022. godine.

Ravnatelj
Vilson Crnjac

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine

Naziv pravnog lica: Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	24.081.337	16.969.089	142
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	23.550.584	16.438.336	143
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	0	0	0
4. Kratkoročni plasmani	530.753	530.753	100
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	2.159.257	2.031.514	106
9. Stalna sredstva	3.391.852	3.173.257	107
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.232.595	1.141.743	108
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	2.159.257	2.031.514	106
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	26.240.594	19.000.603	138
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	14.327.127	6.447.657	222
19. Kratkoročne tekuće obaveze	14.327.127	6.447.657	222
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	0	0	0
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24. Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	11.913.467	12.552.946	95
28. Izvori stalnih sredstava	2.078.282	1.943.359	107
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0
30. Izvori sredstava rezervi	3.500.000	7.870.747	45
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	6.335.185	2.738.840	231
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	26.240.594	19.000.603	138

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 15. 2. 2022. godine.

Ravnatelj
Vilson Crnjac

Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine		
Naziv pravnog lica: Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	60.774.710
2	Prihodi od poreza	58.854.755
3	Neporezni prihodi	1.919.955
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	0
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	60.774.710
14	II NOVČANE ISPLATE	0
15	Rashodi (od 16 do 21)	53.532.637
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.332.288
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	728.167
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	50.532.780
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	637.985
20	Kapitalni transferi	301.417
21	Izdaci za kamate	0
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	129.825
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	129.825
24	Finansiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	53.662.462
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	7.112.248
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	16.438.336
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	23.550.584

Rukovodstvo je Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine odobrilo 15. 2. 2022. godine.

Ravnatelj
Wilson Crnjac